

Privatpersoners offentliggørelse af personoplysninger på internettet

Publication of personal data on the Internet by private individuals

Adisa Galic, studienr.: 20165349

Anna Dilling Andreasen, studienr.: 20165109

Vejleder: Line Bune Juhl

Ekstern samarbejdspartner: HjulmandKaptain

Abstract

Due to the progression of social media, data sharing on the Internet has increased significantly. On a daily basis, private individuals publish life updates, photos and videos in which their friends and family appear. According to the material scope of the General Data Protection Regulation (from now on the GDPR) such data processing will not be included. In particular, it is stated in Article 2(2)(c) that the GDPR does not apply to the processing of personal data by a natural person in the course of a purely personal or household activity. However, the European Court of Justice (from now on the ECJ) has clarified in various judgements that the derogations and limitations, in relation to the protection of personal data, must apply only in so far as is strictly necessary. Due to the protection of the fundamental right to private life guaranteed under Article 7 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union, the ECJ nonetheless established cases in which the GDPR applies on data processing by a natural person.

The purpose of this master thesis is to examine the extent of Article 2(2)(c) in the General Data Protection Regulation. Mainly, if a publication of personal data on the Internet by private individuals incurs within the scope of the derogation.

The examination originates on the legal dogmatic methodology, which serves the purpose of describing, analysing and systematising present law. Various sources of law have been applied in the examination. Mainly, the GDPR and the Danish data protection law. Furthermore, case law from the ECJ, the courts of Denmark and The Danish Data Protection Agency has been applied in the analysis. Due to interpretation and elaboration of present law, a number of legislative material and notes of guidance from the European Data Protection Board will be included. Additionally, legal literature will be included in the examination to implicate relevant legal perspectives.

The examination shows that the scope of Article 2(2)(c) in the GDPR must be interpreted aggravatingly regarding publication of personal data on the Internet by private individuals. In the assessment of whether such publication must be derogated from the material scope in Article 2(1), the result of this examination reveals three criteria that must be taken into account. Firstly, if the published personal data are made accessible to an indefinite number of people. In this case, the derogation cannot be interpreted as relating to activities which are carried out in the course of private or family life of individuals. Secondly, if the published personal data has a connection to a professional or commercial activity. Due to the GDPR preamble number 18, such activity cannot be considered as purely personal or household activity. Finally, the

publication of personal data must be in accordance with other fundamental rights and constitutional rights. In situations where a natural person shares his opinion in which personal data appears, a balancing of interests must be carried out. On the one hand, the consideration of the right to private life, and on the other hand, the consideration of freedom of speech. The three criteria are not necessarily connected.

In conclusion, private individuals must be aware of the GDPR in relation to sharing personal data such as photos and videos of friends and family on social media. In cases where such publication cannot incur within the scope of the derogation in Article 2(2)(c), the individual will become a data controller as stated in Article 4(7). Consequently, the legal effect will be that private individuals must consider lawfulness of processing, the rights of the data subject and data protection in general. On the one hand, that is an enormous responsibility to place on private individuals. However, numerous private individuals will not realise the actual extent of their responsibility. On the other hand, some sort of limitation must be present. If private individuals were able to freely publish personal data on the Internet, the risk of affecting the rights and freedoms of others would be high.

Indholdsfortegnelse

Abstract.....	1
Kapitel 1 Introduktion	5
1.1 Indledning.....	5
1.2 Problemformulering	6
1.3 Afgrænsning	7
1.4 Metodeafsnit.....	7
Kapitel 2 Databeskyttelseslovgivningen	10
2.1 Fra direktiv til forordning	10
2.2. Databeskyttelsesdirektivets fortsatte retstilstand.....	11
Kapitel 3 Det materielle anvendelsesområde	14
3.1 Behandling	15
3.1.1 Automatisk og ikke-automatisk behandling.....	16
3.1.2 Register	18
3.2 Personoplysninger.....	19
3.2.1 Enhver form for information.....	20
3.2.2 Om.....	21
3.2.3 Identificeret eller identificerbar.....	23
3.2.4 Fysisk person.....	27
3.4 Opsamling	28
Kapitel 4 Undtagelser til det materielle anvendelsesområde	30
4.1 Undtagelserne i litra a, b og d.....	30
4.2 Undtagelsen i litra c om personlige eller familiemæssige aktiviteter.....	32
4.3 Fortolkning af undtagelserne	35
Kapitel 5 Offentliggørelse af personoplysninger på internettet.....	37
5.1 Kriterier udledt fra retspraksis.....	37
5.1.1 Offentliggørelse for ubestemt antal personer.....	38
5.1.2 Erhvervsmæssige eller kommercielle aktiviteter.....	45
5.1.3 Interesseafvejning mellem grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder.....	48
5.2 Offentliggørelsesbegrebet	53
5.3 Sociale netværk.....	56
Kapitel 6 Retsvirkningen af privatpersoner som dataansvarlige	61
6.1 Privatpersoner som dataansvarlige.....	61
6.2 Privatpersoners behandlingsgrundlag.....	64
6.3 Opsamling	65
Kapitel 7 Konklusion	67

Litteraturliste	73
Bøger	73
Artikler	73
Love	74
Lovforarbejder	74
Retspraksis	74
Vejledninger	75
Hjemmesider	75
Andet.....	75

Kapitel 1 Introduktion

1.1 Indledning

Internettet har indenfor de seneste årtier udviklet sig eksponentielt, og det har på kort tid ændret talrige menneskers måde at leve på. Internettet har en væsentlig betydning for den måde vi kommunikerer, handler, deler viden og er sociale med hinanden på. Måden vi i dag kommunikerer, sker i høj grad gennem e-mails og chatbeskeder, og det har på denne måde til dels erstattet de fysiske breve. Vi handler mere gennem internettet, både når der skal købes nyt tøj eller sågar dagligvarer til husholdningen. Viden kan med få klik fremsøges på internettets søgemaskiner, og helt dugfriske nyheder kan let læses på de forskellige internetmedier. Vi bruger desuden internettet til at holde forbindelsen med vores nærmeste, eller til at møde nye mennesker fra hele verden.

I den forbindelse kan de sociale medier nævnes. De sociale medier er i høj grad blevet særligt aktualiseret indenfor den seneste årrække. Privatpersoner deler som aldrig før oplysninger om sig selv og andre på internettet. Der skrives opdateringer om stort og småt, samt deles billeder og videoer af sig selv, venner og familie. Der er dermed skabt en større åbenhed omkring folks privatliv, som ikke på samme måde gjorde sig gældende før internettets tid.¹

Grænserne for, hvilke oplysninger vi deler med andre, er blevet rykket som følge af internettets fremtog. De oplysninger, som vi førhen betragtede som højst private og fortrolige oplysninger, ses pludseligt i et nyt lys og betragtes for nogle ikke længere på samme måde. En ny kultur og adfærd om åbenhed er dermed blevet skabt. Man kan som privatperson tillade sig at dele tanker, holdninger, dagligdagens op- og nedture, private billeder og meget mere med hele verden.²

Den kultur og adfærd internettet har skabt for privatpersoner, skaber samtidig en øget samfundsmæssig og retlig interesse for særligt databeskyttelse. Der stilles blandt andet spørgsmål ved, om den retlige beskyttelse af personoplysninger beskyttes tilstrækkeligt.³ Den større åbenhed omkring deling af personoplysninger på internettet kan få konsekvenser for retten til beskyttelse af personoplysninger og retten til privatlivets fred. I dag kan det, som

¹ Blume, Peter & Herrmann, Janne Rothmar: *Se mig på nettet - om privatlivets ufred på sociale netværk og street view*, Juristen nr. 4/2010, s. 97.

² Birk, Helle. (2016, 13. maj). Når det private bliver offentligt. *Berlingske*.
<https://www.berlingske.dk/kronikker/naar-det-private-bliver-offentligt>

³ Blume, Peter & Herrmann, Janne Rothmar: *Se mig på nettet - om privatlivets ufred på sociale netværk og street view*, Juristen nr. 4/2010, s. 97.

privatperson, være sværere at kontrollere, hvilke personoplysninger andre privatpersoner mener, de kan tillade sig at dele om én på internettet. Der er kun lidt over en fjerdedel af brugerne på sociale medier, der mener, at de har kontrol over de personoplysninger, der bliver delt.⁴ Dette kan potentielt krænke den pågældendes rettigheder.

Databeskyttelsesforordningen, der har til formål at varetage hensynet til retten til beskyttelse af personoplysninger jf. forordningens præambelbetragtning nr. 1, indeholder nogle undtagelsesbestemmelser for hvilke aktiviteter, der ikke er omfattet af forordningens bestemmelser. Undtaget er blandt andet behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter jf. forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Umiddelbart vil privatpersoner være af den opfattelse, at de ting de deler på internettet vil være af rent personlig eller familiemæssig karakter. Efter et retligt synspunkt er dette ikke altid tilfældet.

Spørgsmålet er derfor, om privatpersoners offentliggørelse af personoplysninger på internettet kan anses som en behandling af personoplysninger, som bliver omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 1 og om den, i så fald, kan undtages efter artikel 2, stk. 2, litra c om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. I forlængelse heraf opstår spørgsmålet om, hvad ovenstående får af retlig betydning, for de pågældende privatpersoner.

1.2 Problemformulering

På baggrund af ovenstående spørgsmål har nærværende specialeafhandling til formål at undersøge følgende problemformulering:

En analyse af databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 2, litra c om personlige eller familiemæssige aktiviteter - med et særligt fokus på privatpersoners offentliggørelse af personoplysninger på internettet.

⁴ Dall, Nis Peter m.fl. (2018). Persondataforordningen - en håndbog for praktikere. (2. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 269

1.3 Afgrænsning

Nærværende afhandling vedrører databeskyttelsesforordningens materielle anvendelsesområde i artikel 2. Afhandlingen vil således ikke behandle forordningens territoriale anvendelsesområde i artikel 3, trods det faktum at både artikel 2 og 3 skal være opfyldt for at databeskyttelsesforordningen finder anvendelse. Der tages derfor ikke direkte stilling til om artikel 3 er opfyldt, men det antages i denne specialeafhandling at være tilfældet.

Databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 2, indeholder en række undtagelser til det materielle anvendelsesområde i bestemmelses stk. 1. Nærværende afhandling har alene til formål at behandle undtagelsen i artikel 2, stk. 2, litra c om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. De øvrige undtagelser behandles kort, for at give et overblik over artikel 2, stk. 2, og herudover for at illustrere, at en behandling af personoplysninger alene er undtaget i ekstraordinære situationer.

Nærværende afhandling omhandler databeskyttelsesretten, og derfor vil der som udgangspunkt ikke tages stilling til andre retsområder, som eventuelt kan regulere området. Der kan være tilfælde, hvor databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse, men hvor straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser imidlertid finder anvendelse, da de to retsområder kan være sammenfaldende.⁵ Et sådan tilfælde, hvor en behandling af personoplysninger er omfattet og strafbar efter straffeloven, men undtaget fra databeskyttelsesforordningen, fordi der er tale om en personlig eller familiemæssig aktivitet, vil således ikke behandles i denne specialeafhandling.

1.4 Metodeafsnit

Formålet med denne specialeafhandling er at beskrive, analysere og systematisere gældende ret for databeskyttelsesforordningens materielle anvendelsesområde. Derfor anvendes den retsdogmatiske metode. Der ses at være en generel opfattelse af, at den retsdogmatiske metode har til formål at beskrive, analysere og systematisere gældende ret.⁶ Gældende ret findes i fire retskildegrupper - herunder i lovgivning, retspraksis, sædvane og forholdets natur.⁷

⁵ Gram Mortensen, Bent Ole, m.fl. (2020). *Dansk persondataret* (1. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 54

⁶ Munk-Hansen, Carsten. (2018). *Retsvidenskabsteori* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 204f. Blume, Peter. (2009). *Juridisk Metodelære* (5. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 161

Evald, Jens. (2020). *Juridisk teori, metode og videnskab* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 15

⁷ Munk-Hansen, Carsten. (2017). *Den juridiske løsning - introduktion til juridisk metode* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 15

De to sidstnævnte retskilder vil ikke ses anvendt i denne specialeafhandling, da det ikke findes relevant for området.

Den primære retskilde i denne specialeafhandling er gældende lovgivning. Den fremtrædende lovgivning vil være databeskyttelsesforordningen (GDPR) og databeskyttelsesloven. I forlængelse heraf vil lovforarbejder anvendes som fortolkningsbidrag til lovgivningen. Forarbejderne indeholder motiverne for den pågældende lovgivning, samt begrundet og forklarer de enkelte bestemmelser.⁸

Herudover vil retspraksis også ses anvendt som en relevant retskilde for at klarlægge retstilstanden på området. Udvælgelsen vil omfatte al relevant praksis på området for offentliggørelse af personoplysninger på internettet. Først og fremmest anvendes praksis fra EU-domstolen, da disse er grundlæggende for den EU-konforme fortolkning.⁹ I den forbindelse anvendes præmisser fra Generaladvokatens forslag til EU-Domstolens afgørelser. Generaladvokaten bistår EU-domstolen ved at fremlægge retskilderne neutralt og ved at rådgive om, hvad korrekt anvendelse af retskilderne vil indebære for den pågældende sag. Forslaget har ingen bindende retsvirkning, hvorfor sagens parter eller den forelæggende nationale retsinstitution derfor alene er forpligtet til at følge den endelige dom.¹⁰

Dernæst vil der indgå retspraksis fra de danske domstole og afgørelser fra det danske Datatilsyn, da disse er styrende for den danske fortolkning. Det er særligt to hensyn, der gør sig gældende for udvælgelsen af sidstnævnte praksis. Dels er det hensynet til afhandlingens omfang, og dels er der tale om et praktisk hensyn. Der kan foreligge udfordringer ved at inddrage de øvrige europæiske datatilsyns praksis, da de ofte ikke er besiddelse af kvalificerede oversættelser. De fleste afgørelser fra øvrige europæiske datatilsyn er udelukkende skrevet på det nationale sprog.¹¹

Der foreligger dog på nuværende tidspunkt ikke en lang række retspraksis om databeskyttelsesforordningen. Forordningen ligner i vidt omfang reguleringen i databeskyttelsesdirektivet på området for anvendelsesområdet, hvorfor der vil inddrages praksis omhandlende databeskyttelsesdirektivet, herunder persondataloven.¹²

⁸ Blume, Peter. (2009). *Juridisk Metodelære* (5. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 66

⁹ Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 273

¹⁰ Fenger, Niels: *EU-domstolens generaladvokat*, Juristen nr. 2/2014, s. 57ff.

¹¹ Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 275

¹² Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 15

Herudover vil en række andre kilder anvendes som fortolkningsbidrag til gældende ret trods det faktum, at de ikke anses for værende retskilder. Disse kilder kaldes også soft law. I databeskyttelsesretten er soft law en værdifuld kilde, da de er fastlagt gennem EU-retten. De anvendes af nationale og internationale retsinstanser til at forstå, fortolke og operationalisere gældende ret på området. Udtalelser fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd, eller dens forgænger Artikel 29-gruppen, tillægges en særlig betydning i retskildemæssig henseende. Rådet består af lederne fra alle europæiske datatilsyn, hvorfor der foreligger en høj grad af fagekspertise og erfaring.¹³ For så vidt angår udtalelser eller vejledninger fra Datatilsynet, tillægges disse ligeledes betydning, selvom de ikke direkte skaber pligt og ret. Vejledninger beskriver den generelle retsopfattelse, og kan bidrage til at sikre ensartethed i fortolkningen af gældende ret.¹⁴

Juridisk litteratur anvendes for at sikre at samtlige synspunkter inddrages, når gældende ret skal beskrives, analyseres og systematiseres. De udgør ikke i sig selv en retskilde, men det må i almindelighed forudsættes, at juridisk litteratur baseres på legitime kilder, der er anerkendt i retssystemet.¹⁵

¹³ Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). DJØF Forlag, s. 270

¹⁴ Blume, Peter. (2009). *Juridisk Metodelære* (5. udg.). Jurist- og Økonomforbundets forlag, s. 121f.

¹⁵ Blume, Peter. (2009). *Juridisk Metodelære* (5. udg.). Jurist- og Økonomforbundets forlag, s. 68f.

Kapitel 2 Databeskyttelseslovgivningen

I databeskyttelsesforordningen¹⁶ og i databeskyttelsesloven¹⁷ er der fastsat generelle regler om behandling af personoplysninger. Beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger er en grundlæggende rettighed i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 1. Hovedformålet med lovgivningen om databeskyttelse er at sikre den enkelte borgers privatliv mod unødigt krænkelse. Derfor indeholder flere menneskeretlige instrumenter allerede bestemmelser, der regulerer respekten for privatlivets fred. Det gælder blandt andet for FN's Menneskerettighedskonvention, EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.¹⁸ Beskyttelsen af personoplysninger er dermed ikke en ny opfindelse, men i stedet er det blevet mere relevant og aktuelt i takt med den teknologiske udvikling, som gør deling af personoplysninger nemmere og mere tilgængeligt.¹⁹

2.1 Fra direktiv til forordning

En forordning er almenyldig, bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat, jf. Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 288, 2. pkt. Forordningen virker derfor som lov i medlemsstaterne, og må som udgangspunkt ikke gennemføres i national ret. Der må derfor ikke være national ret, som regulerer databeskyttelsen, i det omfang det allerede er reguleret i databeskyttelsesforordningen. Dog giver forordningen mulighed for, på nogle bestemte områder, at der kan fastsættes regler i de enkelte medlemsstater, som supplerer reglerne i forordningen.²⁰ I dansk ret er dette gennemført i databeskyttelsesloven, som supplerer forordningens regler indenfor det nationale råderum, som forordningen giver mulighed for. Et direktiv er, med hensyn til det tilsigtede mål, bindende for enhver medlemsstat, som det rettes til, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen, jf. Den Europæiske

¹⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF

¹⁷ Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

¹⁸ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 162

¹⁹ Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 277

²⁰ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 159

Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 288, 3. pkt. Dette er tilfældet med databeskyttelsesdirektivet²¹, som blev gennemført i persondataloven.²²

Med databeskyttelsesforordningen var formålet at skabe mere harmonisering på databeskyttelsesområdet, da forskelle i direktivets gennemførelse og anvendelse i medlemsstaterne medførte forskelle i beskyttelsesniveauet, som beskrevet i databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 9. Denne forskel i beskyttelsesniveauet i de enkelte medlemsstater kan forhindre den frie udveksling af personoplysninger og dermed også hindre udøvelsen af en række økonomiske aktiviteter på EU-plan. Derudover kan forskellene virke konkurrenceforvridende og hindre myndighederne i at varetage deres opgaver, som er pålagt i medfør af EU-retten. For at sikre et ensartet beskyttelsesniveau for fysiske personer i hele Unionen og for at hindre, at forskelle hæmmer den frie udveksling af personoplysninger på det indre marked, har der været behov for en forordning, der skaber retssikkerhed og gennemsigtighed, jf. databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 13.

På den baggrund blev databeskyttelsesdirektivet afløst af databeskyttelsesforordningen, som fandt anvendelse fra den 25. maj 2018. Med forordningen er der kommet nye ændringer for behandling af personoplysninger. De nye ændringer i forordningen omfatter blandt andet bestemmelser om databeskyttelsesrådgiveren, konsekvensanalyse og fortegnelser over behandlingsaktiviteter.²³

2.2. Databeskyttelsesdirektivets fortsatte retstilstand

Databeskyttelsesforordningen indeholder i artikel 1 to grundlæggende formål. Det første formål angår beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger. Det andet formål angår fri udveksling af personoplysninger i Unionen. De to formål kan virke til at være modstridende, men skal dog ikke ses som modsætninger. De skal afvejes i forhold til hinanden i den konkrete situation, og det kan derfor ikke generelt fastsættes, at det ene hensyn vejer tungere end det andet.²⁴ I databeskyttelsesdirektivets artikel 1 fremgår ligeledes to grundlæggende formål. Det første formål fremgår af artikel 1, stk.

²¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46 EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger

²² Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger

²³ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 16

²⁴ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 203

1, og fastsætter at medlemsstaterne sikrer beskyttelsen af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, især retten til privatlivets fred, i forbindelse med behandling af personoplysninger. Direktivets andet formål fremgår af artikel 1, stk. 2, og fastsætter, at medlemsstaterne ikke må indskrænke eller forbyde fri udveksling af personoplysninger mellem medlemsstaterne, af grunde der har forbindelse med den i stk. 1 foreskrevne beskyttelse. Det grundlæggende formål med henholdsvis forordningen og direktivet må derfor forstås på samme måde, da der blot er tale om få ændringer i ordvalg og formulering.

Målsætningerne og principperne fra databeskyttelsesdirektivet er fortsat gældende, jf. forordningens præambelbetragtning nr. 9. Den gældende retstilstand er i vidt omfang den samme efter forordningen, som den var efter persondataloven og databeskyttelsesdirektivet med den dertilhørende praksis.²⁵ Forordningen skal ikke ses som en revolution af persondataretten, men i stedet som en evolution.²⁶ Særligt de centrale bestemmelser om anvendelsesområde, definitioner, principper for behandling af personoplysninger, behandlingsregler, de registreredes rettigheder og behandlingssikkerhed må antages at være videreført fra databeskyttelsesdirektivet til den nye forordning.²⁷

Derfor må det også antages, at den dagældende ret på disse områder skal fortolkes på samme måde i dag. Dette betyder, at det der er lagt til grund i retspraksis fra direktivets tid, fortsat gør sig gældende efter forordningen er trådt i kraft. Det er således stadig de samme fortolkningsprincipper, som i høj grad anvendes på blandt andet forordningens materielle anvendelsesområde, og de dertilhørende undtagelser. I sager omhandlende databeskyttelse, henviser EU-Domstolen ofte til den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder artikel 7 om respekt for privatliv og familieliv, og artikel 8 om beskyttelse af personoplysninger. Domstolen lægger således også vægt på menneskerettighederne, når denne afsiger dom. Dermed sikrer domstolen også en vis ensartethed i retspraksis, samt at retspraksis ikke grundlæggende ændrer sig, når der vedtages en ny forordning.²⁸ Domme, som henviser til den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder, vil derfor fortsat være relevante i forhold til fortolkning af databeskyttelsesforordningen. På nuværende tidspunkt er der endnu ikke en stor mængde retspraksis efter databeskyttelsesforordningen.

²⁵ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 31

²⁶ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 31

Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 43

²⁷ Justitsministeriets betænkning nr. 1565, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 15

²⁸ Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 277

Retspraksis som er opstået på baggrund af den daværende persondatalov og databeskyttelsesdirektivet, vil derfor have betydning i en vis årrække fremover. I takt med at der kommer mere og nyere retspraksis efter forordningen, vil retspraksis efter databeskyttelsesdirektivet dog efterhånden få mindre betydning.²⁹

²⁹ Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 273

Kapitel 3 Det materielle anvendelsesområde

Databeskyttelsesforordningens materielle anvendelsesområde fremgår af artikel 2. Det fremgår af bestemmelsens stk. 1, at databeskyttelsesforordningen finder anvendelse på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og på anden ikke-automatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Det materielle anvendelsesområde i artikel 2, ses at stemme overens med forordningens præambelbetragtning nr. 15, hvoraf det fremgår, at beskyttelsen af fysiske personer bør gælde både for automatisk og manuel behandling af personoplysninger, hvis personoplysningerne er indeholdt eller vil blive indeholdt i et register. Det samme anvendelsesområde er gældende for databeskyttelsesloven, jf. lovens § 1, stk. 2. Til det materielle anvendelsesområde findes der i databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 2 og i databeskyttelseslovens § 3 en række undtagelser. For at vurdere om et tilfælde er omfattet af en af undtagelserne, skal der være tale om en behandling af personoplysninger i henhold til det materielle anvendelsesområde. Det betyder, at hvis et tilfælde ikke anses for at være en behandling af personoplysninger, vil tilfældet allerede derfor ikke være omfattet af databeskyttelseslovgivningen.

Af databeskyttelsesdirektivets artikel 3, stk. 1 fremgår det, at direktivets bestemmelser anvendes på behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af edb, samt på ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register. Denne bestemmelse er gennemført i persondatalovens § 1, stk. 1, som har følgende ordlyd: "loven gælder for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register".

Forordningens materielle anvendelsesområde indeholder ikke nogen organisatorisk afgrænsning. Det betyder, at databeskyttelseslovgivningen finder anvendelse på enhver behandling, uanset for hvem behandlingen måtte blive foretaget for – herunder både af offentlige myndigheder, private og domstole. For så vidt angår private, vil både erhvervsvirksomheder, organisationer, foreninger, stiftelser mv. være omfattet, men også privatpersoners aktiviteter vil være omfattet, såfremt aktiviteten ikke er omfattet af undtagelsen i artikel 2, stk. 2, litra c. Afgørende for om en behandling foretages i offentligt eller privat regi er, for hvem behandlingen foretages, og dermed ikke hvem behandlingen udføres af. Det er ikke en betingelse for det materielle anvendelsesområde, at der er tale om en grænseoverskridende situation mellem EU-lande. Forordningen finder derfor både

anvendelse i situationer, hvor der er tale om en grænseoverskridende situation, men også i situationer, der relaterer sig til en enkelt medlemsstat.³⁰

3.1 Behandling

Databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 2 indeholder en definition på, hvornår der foretages behandling af personoplysninger. Ved behandling skal efter denne definition forstås, enhver aktivitet eller række af aktiviteter, med eller uden brug af automatisk behandling, som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for. Det kan eksempelvis være indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse. Definitionen på behandling af personoplysninger er bred, og der skal i praksis ikke meget til før, at der er tale om en behandling i databeskyttelsesforordningens forstand. Oplistingen af eksemplerne i bestemmelsen er ikke udtømmende, og begrebet omfatter derfor også behandlingsaktiviteter, der ikke er oplyst i bestemmelsen. Det er med andre ord stort set enhver behandling, der er omfattet. Ved et sådant bredt begreb, hvor både handlinger og undladelser kan være omfattet, er der forsøgt forebyggelse af omgåelse af databeskyttelsesreglerne.³¹

Af databeskyttelsesdirektivet fremgår definitionen af behandling af personoplysninger af artikel 2, litra b, hvorefter enhver operation eller række af operationer, med eller uden brug af elektronisk databehandling, som personoplysninger gøres til genstand for, skal anses som behandling. Det kan være indsamling, registrering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, selektion, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring samt blokering, slettelse eller tilintetgørelse. Dermed ses det, at betydningen af behandlingsbegrebet er videreført i forordningen. Bestemmelsen er gennemført i persondatalovens § 3, nr. 2, hvorefter der ved behandling forstås, enhver operation eller række af operationer, med eller uden brug af elektronisk databehandling, som oplysninger gøres til genstand for. I persondatalovens bestemmelse ses eksemplifikationerne at være udeladt af hensyn til overskueligheden af

³⁰ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 208ff.

³¹ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataloven* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 72

lovgivningen. Eksemplifikationerne blev i stedet indført i bemærkningerne til bestemmelserne.³²

3.1.1 Automatisk og ikke-automatisk behandling

Databeskyttelsesforordningen finder således anvendelse på både automatisk og ikke-automatisk behandling. I forordningen bruges "automatisk" databehandling i stedet for elektronisk, som dog må antages at være sammenfaldende. For at der er tale om automatisk behandling, er det afgørende, at personoplysningerne er lette og hurtige at søge frem, og at de i den forbindelse bliver anvendelige. I den henseende kan der opstå en risiko for, at oplysningerne kan bruges på en måde, hvor den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder krænkes.³³ Det er uden betydning, på hvilken elektronisk måde personoplysningerne opbevares, og omfattet, af begrebet automatisk databehandling, vil derfor være personoplysninger, der lagres på en server, bærbar, diskette, hukommelseskort, USB-nøgle, elektronisk kalender eller lignende elektroniske medier. E-mails, SMS-beskeder, MMS-beskeder og lignende er også automatisk behandling.³⁴ Når der tages et billede af en person med en telefon, vil dette være automatisk behandling, da denne foretages ved hjælp af et elektronisk styret system, der indsamler og opbevarer billedet. Slettes billedet herefter, vil denne handling også anses at være automatisk behandling.³⁵

Ved ikke-automatisk behandling forstås manuel behandling, der er eller vil blive indeholdt i et register. Det betyder modsætningsvist, at ikke-automatisk behandling, der ikke er eller vil blive indeholdt i et register, falder udenfor forordningens og databeskyttelseslovens materielle anvendelsesområde. Hvis en behandling sker både ved anvendelse af IT og manuelt, og uden at der foreligger et manuelt register, vil behandlingen som relaterer sig til den manuelle sag, ikke være omfattet. Det kan eksempelvis være ved elektronisk journalisering og sagsstyring af en manuel sag. Den elektroniske behandling vil dog være omfattet. Det betyder, at oplysninger i en manuel sag, der gøres til genstand for en elektronisk behandling, ikke indebærer, at samtlige personoplysninger i den manuelle sag omfattes af

³² Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 43

³³ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 59

³⁴ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 254ff.

³⁵ Gram Mortensen, Bent Ole, m.fl. (2020). *Dansk persondataret* (1. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 39

databeskyttelseslovgivningen. Det vil dog være omfattet, hvis oplysningerne fra den manuelle sag overføres til et elektronisk tekstbehandlingssystem, eksempelvis ved udfærdigelse af et referatark, notat, udkast til brev eller afgørelse, hvor der gengives faktum mv.³⁶

I U.2011.2343 H blev medarbejder A ved kommune H afskediget på grund af højt sygefravær og mistanke om alkoholmisbrug. A søgte herefter nyt job ved kommune S, og gav i denne forbindelse samtykke til, at kommune S kunne indhente referenceoplysninger fra Kommune H. Kommune S kontaktede herefter kommune H telefonisk, som mundtligt oplyste om mistanken mod A. Kommune S besluttede herefter at give A afslag på hendes jobansøgning. Videregivelsen af oplysningen vedrørende A's alkoholmisbrug blev givet mundtligt, og ud fra H's hukommelse, hvorfor der som udgangspunkt ikke var tale om en automatisk eller ikke-automatisk behandling af personoplysninger. Der var imidlertid opbevaret notater i et tekstbehandlingssystem, hvori oplysningen om mistanken om alkoholmisbrug fandtes, hvorfor Højesteret fandt, at der er tale om elektronisk behandling. Det betyder, at personoplysninger der behandles elektronisk, som bliver videregivet mundtligt ud fra den pågældendes hukommelse, vil være videregivelse af elektronisk behandlede oplysninger, uanset at oplysningerne i øvrigt findes på papir i en manuel sag.

I sag C-131/12, Google Spain foretog Mario González (herefter González) en googlesøgning på eget navn. Det resulterede i, at han fandt to links, hvori hans navn nævnes i forbindelse med en tvangsauktion, som følge af hans gæld til den sociale sikringsordning. Det var La Vanguardia, som i en avis havde offentliggjort de to artikler. González indbragte en klage for det spanske datatilsyn med påstand om, at Google Spain skulle fjerne eller skjule hans personoplysninger, således de ikke længere indgik i søgeresultaterne. Herudover anførte han, at sagen vedrørende tvangsauktionen havde været afgjort i flere år, hvorfor den ikke længere var relevant. Avisen bestred at slette personoplysningerne, da de fandt dem samfundsmæssigt relevante. Google Spain anførte, at de ikke havde indflydelse på tredjemands hjemmesider, da de blot fungerer som en informationsforbindelse. Det spanske datatilsyn fandt, at avisen kunne opretholde oplysningerne på hjemmesiden, da det var retligt begrundet. Imidlertid blev Google Spain pålagt at fjerne oplysningerne i søgemaskinen. Google Spain indbragte herefter sagen for national domstol, som anmodede om præjudiciel afgørelse af sagen for EU-domstolen. Et af de præjudicielle spørgsmål vedrører om søgemaskinens aktivitet skal forstås som 'behandling af personoplysninger' i direktivets forstand. Det fremgår af præmis 26, at når der offentliggøres personoplysninger på internettet,

³⁶ Nielsen, Kristian Korfits & Lotterup, Anders: Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven – med kommentarer, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1. udgave, s. 212-213

skal dette anses for en 'behandling', jf. C-101/01, Lindqvist, præmis 25. Søgemaskinen behandler personoplysninger, når den automatisk, konstant og systematisk undersøger internettet for de oplysninger, der offentliggøres der.³⁷ En sådan søgemaskine indsamler, selektionerer, registrerer, systematiserer, opbevarer, videregiver og overlader personoplysninger. Denne behandling resulterer i en oversigt over personoplysninger om den person, der bliver søgt på, og det bliver derfor muligt at fastlægge en profil af personen.³⁸ Søgemaskinen stiller personoplysningerne tilgængelige for enhver internetbruger, som ikke nødvendigvis ville finde frem til avisens hjemmeside uden brug af søgemaskinen.³⁹ Søgemaskinens behandling er derfor mere omfattende end avisens behandling, når denne offentliggør personoplysninger.⁴⁰ EU-domstolen fandt derfor i præmis 41, at når søgemaskinen finder oplysninger, der er offentliggjort på internettet, som automatisk indekseres, lagres og gøres tilgængelige for internetbrugerne i en struktureret form, er der tale om behandling af personoplysninger som omhandlet i direktivets artikel 2, litra b.

3.1.2 Register

Forordningen finder anvendelse på ikke-automatisk behandling, der er eller vil blive indeholdt i et register. Af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 15 fremgår de overvejelser, der er lagt til grund for både at lade elektroniske og manuelle behandlinger være omfattet af anvendelsesområdet. Af betragtningen fremgår, at for at undgå at skabe en alvorlig risiko for omgåelse, bør beskyttelsen af fysiske personer være teknologineutral, og ikke afhænge af de anvendte teknikker.

Afgrænsningen af registerbegrebet har derfor betydning for, hvorvidt en manuel behandling er omfattet af databeskyttelseslovgivningen. Registerbegrebet defineres i forordningens artikel 4, nr. 6 som, enhver struktureret samling af personoplysninger, der er tilgængelig efter bestemte kriterier, hvad enten denne samling er placeret centralt eller decentralt, eller er fordelt på funktionsbestemt eller geografisk grundlag. I databeskyttelsesdirektivets artikel 2, litra c og i persondatalovens § 3, nr. 3 fremgår en identisk definition af registerbegrebet.

³⁷ Sag C-131/12, Google Spain, præmis 28

³⁸ Sag C-131/12, Google Spain, præmis 37

³⁹ Sag C-131/12, Google Spain, præmis 36

⁴⁰ Sag C-131/12, Google Spain, præmis 35

Fortegnelser, kartotekskasser, journalkortsystemer og andre samlinger af manuelt materiale er omfattet af anvendelsesområdet. Afgørende er, at det manuelle materiale opbevares struktureret og efter bestemte kriterier, således de opbevarede oplysninger om registrerede er lettilgængelige, eller at dette er formålet med samlingen. Kriterierne kan blandt andet vedrøre personoplysninger, som CPR-nummer, fødselsdato eller navn i alfabetisk rækkefølge. Hvis det manuelle materiale ikke er struktureret efter bestemte kriterier, eller hvis formålet med samlingen af materialet ikke er at kunne finde frem til oplysninger om bestemte personer, vil der således ikke være tale om et register.⁴¹ Af præambelbetragtning nr. 15 fremgår videre, at sagsmapper eller samlinger af sagsmapper samt deres forsider, som ikke er struktureret efter bestemte kriterier, ikke bør være omfattet af forordningens anvendelsesområde. Dette gælder dog ikke, hvis en sags indhold udgør et register, da en dataansvarlig i så fald ville kunne unddrage et manuelt register fra anvendelsesområdet, ved at lade det indgå i en sag.⁴²

I FOB, j.nr. 2002-3930-303 anmodede en person i henhold til persondataloven om indsigt hos et forsikringssselskab i en række skadesager. Herudover anmodede personen også om indsigt hos et andet forsikringssselskab, hvor det drejede sig om et nærmere konkretiseret dokument i en skadesag. De to forsikringssselskaber afslog at give indsigt i sagerne, hvorfor personen henvendte sig til Datatilsynet. Datatilsynet var af den opfattelse, at forsikringssselskaberne ikke var forpligtet til at give indsigt i det ønskede materiale, da dokumenterne blev opbevaret fysisk i en sagsmappe, og ikke var scannet ind i en elektronisk sag og derfor ikke indgik i et manuelt register. Derfor var dokumenterne ikke omfattet af persondatalovens anvendelsesområde – og herunder af indsigtsretten. Personen der havde anmodet om indsigt, var dog af den opfattelse, at skadesagsmapperne var registre, der var omfattet af loven. Derfor henvendte vedkommende sig til Folketingets Ombudsmand, som ikke havde grundlag for at kritisere Datatilsynets afgørelse og herunder fortolkningen af registerbegrebet.

3.2 Personoplysninger

Databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1 indeholder en definition på, hvad der forstås ved personoplysninger. Ved personoplysning skal forstås, enhver form for information om en

⁴¹ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 268
Høilund, Dorte. (2018). *Persondataret* (2. udg.). Hans Reitzels Forlag, s 15

⁴² Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 266

identificeret eller identificerbar fysisk person. Herudover fremgår det af samme bestemmelse, at omfattet af anvendelsesområdet er, en identificerbar fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet.

Af databeskyttelsesdirektivets artikel 2, litra a, defineres personoplysninger, som enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Herudover præciseres det, at der ved identificerbar person forstås en person, der direkte eller indirekte kan identificeres, bl.a. ved et identifikationsnummer eller et eller flere elementer, der er særlige for denne persons fysiske, fysiologiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet. Dermed ses det, at betydningen af personoplysningsbegrebet er videreført i forordningen. Bestemmelsen er gennemført i persondatalovens § 3, nr. 1, hvorefter en personoplysning er enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person.

3.2.1 Enhver form for information

En personoplysning kan således være 'enhver form for information' om en identificeret eller identificerbar fysisk person. I databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1 findes en udtømmende opregning af kategorien følsomme personoplysninger. I henhold til bestemmelsen er følgende oplysninger følsomme: race og etnisk oprindelse, politisk overbevisning, religiøs eller filosofisk overbevisning, fagforeningsmæssige tilhørsforhold, genetiske data, biometriske data, helbredsoplysninger og seksuelle forhold eller seksuel orientering. Herudover findes en lang række almindelige personoplysninger, som eksempelvis navn, adresse, telefonnummer, e-mail, fødselsdato, uddannelse, beskæftigelse, løn med videre. Det er uden betydning i hvilken form oplysningen fremgår. Personoplysninger kan således være i tekstuel form, men det kan også være stemmer, billeder, blod og væv med videre.⁴³ Herudover vil det også være en personoplysning, uanset om den refererer til noget objektivt, bevisbart eller den formidler en subjektiv betonet vurdering, som eksempelvis et pengeinstituts vurdering af en kundes kreditværdighed, eller i det hele taget om oplysningen

⁴³ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 238

Dall, Nis Peter m.fl. (2018). *Persondataforordningen - en håndbog for praktikere*. (2. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 53

Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 44

er korrekt eller ukorrekt.⁴⁴ Afgørende er, at oplysningen kan henføres til en fysisk person. Det er uden betydning om oplysningen kan bruges på en måde, hvorpå den registreredes privatliv krænkes.⁴⁵

3.2.2 Om

Databeskyttelse relateres til et individ og ikke til en eller flere grupper af individer. Databeskyttelse relateres heller ikke til dyr, planter, ting, robotter og andre IT-fænomener.⁴⁶

Artikel 29-gruppen fastlægger i opinion 4/2007 on the concept of personal data, hvad der skal forstås ved en personoplysning. En personoplysning anses for at være relateret til et individ, når den omhandler det samme individ. Dette er eksempelvis tilfældet, når en række personoplysninger er registreret i en bestemt individuel sagsmappe på personalekontoret, hvor disse oplysninger relateres til en bestemt medarbejder. Der er imidlertid tilfælde, hvor oplysningerne vedrører genstande, som enten fysisk eller geografisk kan relateres til en person. Her vil oplysningerne ikke direkte relatere sig til en person, men i stedet vil disse oplysninger indirekte vedrøre en enkelt person. I disse tilfælde kan oplysninger om en genstand, sommetider anses for værende en personoplysning, som er omfattet af lovgivningen. Artikel 29-gruppen fremfører i udtalelsen et eksempel på sådan et tilfælde. Hvis en person kører sin bil til mekanikeren for servicekontrol, vil mekanikeren få oplysninger om bilen og dens kilometertal, tekniske problemer, tilstand med videre. Disse oplysninger vedrører en genstand, men er forbundet med et nummer, for eksempel stelnummer eller registreringsnummer, som kan knyttes til ejeren af bilen. Når mekanikeren anvender oplysningerne med henblik på fakturering, vil oplysningerne knyttes til ejeren, og dermed være personoplysninger i henhold til databeskyttelseslovgivningen.⁴⁷ Behandlingsformålet bliver således udslagsgivende for, hvorvidt oplysningerne skal anses for værende relateret til en fysisk person.

Ved vurderingen af, om en oplysning relaterer sig til et individ, opsætter Artikel 29-gruppen tre elementer, der kan tages i betragtning. Elementerne er ikke kumulative betingelser, hvorfor det vil være tilstrækkeligt, at blot et af elementerne er opfyldt. De tre elementer er "content", "purpose" og "result". Content-elementet er til stede, når oplysninger vedrører en bestemt

⁴⁴ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 248

Gram Mortensen, Bent Ole, m.fl. (2020). *Dansk persondataret* (1. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 36

⁴⁵ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 266

⁴⁶ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 56

⁴⁷ Article 29 Data Protections Working Party, opinion 4/2007 on the concept of personal data, s. 9f.

person desuagtet øvrige omstændigheder. Dette er tilfældet i førnævnte eksempel om oplysninger om en bestemt medarbejder i en individuel sagsmappe. Purpose-elementet er opfyldt, når behandlingen indebærer, at oplysningerne bruges til at lære om, evaluere eller påvirke individets status eller adfærd. Eksempelvis vil en opkaldslog indeholde oplysninger om ind- og udgående opkald, der foretages fra en bestemt telefon. Disse oplysninger vedrører en genstand. Hvis en arbejdsgiver imidlertid bruger disse oplysninger, til at lære om eller påvirke en bestemt medarbejders performance i arbejdstiden, vil oplysningerne relateres til den pågældende medarbejder. Result-elementet er opfyldt, når behandlingen påvirker eller sandsynligvis vil påvirke individets rettigheder eller interesser. Eksempelvis kan det være hvis et taxaselskab monterer et system med satellitplacering i en taxa, som viser placeringen af den pågældende taxa. Formålet er at optimere servicen over for kunderne, samt at spare brændstof ved at kunden får tildelt den taxa, der er placeret tættest på kundens adresse. Disse data vedrører bilen og dermed en genstand. Selvom formålet med behandlingen ikke er at evaluere chaufførers performance, kan monteringen af systemet have ansættelsesretlige følger for chaufføren, da arbejdsgiveren kan kontrollere kørselsruterne, hastigheden med videre. Disse oplysninger kan bidrage til, at chaufføren kan blive afskediget, hvorfor oplysningerne kan have en betydelig indvirkning på ham. Derfor betragtes oplysningerne, som systemet indhenter at vedrøre en fysisk person og behandlingen er omfattet af databeskyttelseslovgivningen.⁴⁸

I C-369/98, Fisher søgte mark ejer Trevor Robert Fisher (herefter Fisher) om udlevering af oplysninger om afgrøder på en mark, som den tidligere ejer af marken havde plantet. Hverken den tidligere ejer eller Minister of Agriculture, Fisheries & Food (herefter MAFF) ville udlevere oplysningerne. Fisher beplantede herefter marken og søgte MAFF om hektarstøtte med henblik på udtagning. Ansøgningen blev afvist, da oplysningerne om den tidligere ejers afgrøder viste, at markerne ikke var støtteberettigede som udtagne arealer. Fisher blev i den forbindelse pålagt en sanktion. Fisher anlagde sag til prøvelse af afgørelserne. Han nedlagde påstand om, at MAFF's afgørelse om at give afslag på udlevering af oplysningerne var retsstridig og ugyldig, samt at sanktionen, han blev pålagt, skulle annulleres. Fisher gjorde gældende, at hans fejl vedrørende udtagning af arealer, der ikke var støtteberettiget, skyldes at MAFF havde afslået at udlevere oplysningerne, der kunne have givet Fisher kendskab til hvilke marker, der var støtteberettigede. EU-domstolen fandt, at MAFF burde have udleveret oplysningerne til Fisher, samt at MAFF i sagen ikke kunne pålægge Fisher en sanktion.⁴⁹ Oplysningerne i sagen vedrører afgrøder, som er en genstand, og derfor som udgangspunkt

⁴⁸ Article 29 Data Protections Working Party, opinion 4/2007 on the concept of personal data, s. 10f.

⁴⁹ C-369/98, Fisher, præmis 39 og 47

ikke en personoplysning. I sagen indgår dog imidlertid et "result"-element, når behandlingen påvirker Fishers adgang til hektarstøtte. Derfor vil oplysningerne være omfattet af databeskyttelseslovgivningen.

3.2.3 Identificeret eller identificerbar

En fysisk person kan identificeres, hvis en oplysning kan henføres til den pågældende. Det kan ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1, 2. led, og som nævnt ovenfor, være ved en indikator som eksempelvis et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet. Oplistningen er ikke udtømmende, hvorfor der findes en lang række andre oplysninger, som kan henføres til en fysisk person. Det kan eksempelvis være journalnummer, bilregistreringsnummer og løbnummer.⁵⁰

Ved onlineidentifikation som indikator, fremgår det af forordningens præambelbetragtning nr. 30, at fysiske personer kan tilknyttes onlineidentifikatorer, som tilvejebringes af deres enheder, applikationer, værktøjer og protokoller, såsom IP-adresser og cookieidentifikatorer, eller andre identifikatorer, såsom radiofrekvensidentifikationsmærker. Dette kan efterlade spor, der, navnlig når de kombineres med unikke identifikatorer og andre oplysninger, som serverne modtager, kan bruges til at oprette profiler om fysiske personer og identificere dem. Disse eksempler er resultater af, at moderne informationsteknologi udvider bredden af definitionen.⁵¹

Der skal ikke meget til, før en oplysning kan henføres til en bestemt fysisk person, og oplysningen i den forbindelse ifalder definitionen på en personoplysning. Ved identificeret eller identificerbar forstås nemlig både direkte og indirekte identificering, jf. artikel 4, nr. 1. Ved indirekte identificering, er det muligt at henføre en oplysning til en fysisk person, ved hjælp af supplerende oplysninger, eller andre midler. Det kan eksempelvis være tilfældet, når en dataansvarlig erstatter identificerbare personoplysninger i en database med et nummer eller anden kode, og hvor sammenhængen mellem koden og oplysningerne opbevares adskilt fra databehandlingen.⁵² I den forbindelse fremgår det af databeskyttelsesforordningens

⁵⁰ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 44

Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 237f.

⁵¹ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 44 og 70

⁵² Dall, Nis Peter m.fl. (2018). *Persondataforordningen - en håndbog for praktikere*. (2. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 55

præambelbetragtning nr. 26, at personoplysninger, der har været genstand for pseudonymisering⁵³, og som kan henføres til en fysisk person ved brug af supplerende oplysninger, bør anses for at være oplysninger om en identificerbar fysisk person. For at afgøre, om en fysisk person er identificerbar, bør alle midler tages i betragtning, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse af den dataansvarlige eller en anden person til direkte eller indirekte at identificere, herunder udpege, den pågældende. For at fastslå, om midler med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse til at identificere en fysisk person, bør alle objektive forhold tages i betragtning, såsom omkostninger ved og tid der er nødvendig til identifikation, under hensyntagen til den tilgængelige teknologi på behandlingstidspunktet og den teknologiske udvikling. Heraf skal det forstås, at der foreligger en begrænsning for indirekte identifikation. Hvis der skal anvendes ekstraordinære midler, tid, udgifter eller lignende vil der altså ikke være tale om en identificerbar oplysning. Rækkevidden af begrænsningen skal dog nærmere fastlægges gennem praksis.⁵⁴

Af forordningens præambelbetragtning nr. 28, fremgår det, at pseudonymisering af personoplysninger kan mindske risikoen for de registrerede, og det kan gøre det lettere for dataansvarlige og databehandlere at opfylde deres forpligtelser. Herudover fremgår det videre af præambelbetragtning nr. 29, at for at skabe incitamentet til anvendelse af pseudonymisering, bør pseudonymiseringsforanstaltninger, som samtidig tillader en generel analyse, under den samme dataansvarlige, være mulige, når den dataansvarlige har truffet de tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at denne forordning gennemføres for så vidt angår den pågældende behandling, og at yderligere oplysninger, der gør det muligt at henføre personoplysninger til en bestemt registreret, opbevares separat. Den dataansvarlige, som behandler personoplysningerne, bør anføre de autoriserede personer under den samme dataansvarlige. Det vil sige, at sådanne oplysninger skal opbevares separat, således de fungerer som en anonym oplysning, der ikke kan henføres til en fysisk person uden supplerende personoplysninger. Dette kan gøres som led i at beskytte personoplysninger, og i den forbindelse øge sikkerheden, således der ikke sker et brud på persondatasikkerheden.⁵⁵

⁵³ Behandling af personoplysninger på sådan måde, at personoplysningerne ikke længere kan henføres til en bestemt registreret uden brug af supplerende oplysninger, forudsat at sådanne supplerende oplysninger opbevares separat og er underlagt tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre, at personoplysningerne ikke henføres til en identificeret eller identificerbar fysisk person, jf. databeskyttelsesforordningens art. 4, nr. 5

⁵⁴ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 70

⁵⁵ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 71

I C-582/14, Breyer, foretog Patrick Breyer (herefter Breyer) flere søgninger på en tysk forbundsinstitutioners internetsider (herefter udbyder af online medietjenester). I den forbindelse registreres alle søgninger, hvorefter der opbevares en lang række oplysninger – herunder IP-adressen på den computer, hvorfra søgningen er blevet foretaget. Disse oplysninger blev opbevaret med henblik på at afværge angreb, og gøre det muligt at forfølge angriberne strafferetligt. Udbyderen havde dog alene oplysninger om den dynamiske IP-adresse, som ændres ved hver ny tilslutning til internettet. Ved dynamiske IP-adresser er det ikke muligt ved hjælp af filer, der er tilgængelige for offentligheden, at foretage en direkte identifikation. Herudover behandlede Breyers teleselskab (herefter internetudbyder) identifikationsoplysninger vedrørende Breyer – herunder oplysninger om hans IP-adresse. Disse identifikationsoplysninger har udbyderen af den online medietjeneste dog ikke adgang til. Et af de præjudicielle spørgsmål var derfor om, hvorvidt de yderligere oplysninger, som internetudbyderen er i besiddelse af, udgør et hjælpemiddel, der med rimelighed kan tænkes at tages i betragtning af udbyderen, for at kunne identificere Breyer. Dette vil ikke være tilfældet, hvis identificeringen af den registrerede er forbudt ved lov eller praktisk u gennemførlig. Dette kunne eksempelvis være på grund af, at det vil kræve en større indsats i tid, omkostninger og arbejde, således at risikoen for en identificering synes ubetydelig, jf. præmis 68 i generaladvokatens forslag til afgørelse. EU-domstolen udtalte herom, at den nationale lovgivning ikke tillader internetudbyderen, direkte at overføre den yderligere viden, der er nødvendig for identificeringen af den registrerede, til udbyderen af online-medietjenester. Imidlertid findes der andre lovlige veje, der gør det muligt for udbyderen af online-medietjenester, blandt andet i tilfælde af angreb på netværk, at henvende sig til den kompetente myndighed, for at denne kan tage de nødvendige skridt for at opnå disse oplysninger hos internetudbyderen og for at foranledige strafferetlig forfølgning.⁵⁶ Derfor fandt EU-domstolen, at udbyderen af online-medietjenester synes således at råde over hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes bragt i anvendelse for ved hjælp af andre personer, at få identificeret den registrerede på grundlag af de opbevarede IP-adresser.⁵⁷ I sagen formoder EU-domstolen, at Breyer er ejer af computeren med den pågældende IP-adresse, selvom det principielt er muligt, at en anden ejer den pågældende computer.

Cookies⁵⁸ vil ifalde personoplysningsbegrebet, såfremt brugernes IP-adresse registreres i en cookie. Det afhænger dog af de konkrete omstændigheder, om betingelsen er opfyldt. En situation hvor betingelsen vil være opfyldt er, hvor cookies sammen med øvrige oplysninger

⁵⁶ C-582/14, Breyer, præmis 47

⁵⁷ C-582/14, Breyer, præmis 48

⁵⁸ En cookie er en fil, som lægges på brugerens harddisk ved besøg på en given hjemmeside. Cookien registrerer brugerens aktiviteter, men det er forskelligt, hvilke oplysninger der gemmes, jf. U 2010B.319

indeholder en række elementer, som er særlige for den pågældende person, jf. U2010B.319.⁵⁹ Datatilsynet har i flere afgørelser nået til samme resultat, hvorefter Datatilsynet blandt andet har udtalt, at indsamling af oplysninger om IP-adresser ved brug af cookies med henblik på statistiske analyser fra trafikdata på enkelte hjemmesider udgør en behandling af oplysninger omfattet af persondataloven.⁶⁰

Identifikationen kan foretages af både en dataansvarlig, en anden fysisk eller juridisk person. Det er uden betydning, om oplysningen er alment kendt, lettilgængeligt eller om den alene er tilgængelig for enkelte. Oplysningen vil være identificerbar, hvis den kan henføres til en fysisk person. Det betyder, at hvis en oplysning er erstattet med en kode, der kan henføres til den oprindelige oplysning, vil der være tale om en identificerbar personoplysning. Det gælder også for krypterede personoplysninger, såfremt de kan gøres læsbare og identificerbare.⁶¹ Hvis krypteringen dog er gjort på sådan en måde, at oplysningerne reelt er gjort anonyme, vil der ikke være tale om en personoplysning.⁶²

Af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 26, fremgår det videre, at databeskyttelsesprincipperne ikke bør gælde for anonyme oplysninger. Det er oplysninger, der ikke vedrører en identificeret eller identificerbar fysisk person, eller oplysninger som er gjort anonyme på en sådan måde, at den registrerede ikke eller ikke længere kan identificeres. Anonyme personoplysninger er således ikke omfattet af databeskyttelsesforordningen, da det ikke er muligt at henføre en anonym oplysning til en fysisk person. Det betyder, at en dataansvarlig kan undgå databeskyttelsesforordningens mange forpligtelser, hvis oplysningerne gøres anonyme.⁶³ Der kan dog imidlertid være tilfælde, hvor anonyme personoplysninger kan være omfattet af forordningen. Det vil være i tilfælde, hvor moderne teknologi gør det muligt at reidentificere personoplysninger, eller hvor store samlinger af data (Big Data) skaber sammenhænge, der gør personoplysningerne personhenførbare.⁶⁴

⁵⁹ Nielsen, Jesper Løffler, Cookies og internetmarkedsføring - regulering og (manglende) håndhævelse, U 2010B.319, s. 323

⁶⁰ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 247

⁶¹ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 44

⁶² Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 249

⁶³ Dall, Nis Peter m.fl. (2018). *Persondataforordningen - en håndbog for praktikere*. (2. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 54

⁶⁴ Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 71

3.2.4 Fysisk person

I overensstemmelse med forordningens formål i artikel 1, skal en behandling af en personoplysning vedrøre en fysisk person, for at være omfattet af databeskyttelsesforordningen. En fysisk person omfatter enhver fysisk person. Køn, alder, statsborgerskab, mental sundhed, økonomi og lignende er derfor uden betydning.⁶⁵

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 27, at forordningen ikke finder anvendelse på personoplysninger om afdøde personer. Medlemsstaterne kan dog i stedet frit fastsætte regler for behandling af personoplysninger om afdøde personer. I Danmark er området reguleret i databeskyttelseslovens § 2, stk. 5, hvorefter databeskyttelsesforordningen og -loven finder anvendelse på afdøde personer i 10 år efter den pågældendes død. Det betyder, at den behandling, der foretages af en afdød inden for 10 år efter dødstidspunktet, skal ske i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne på samme måde, som hvis det er en behandling af en levende person. I de tilfælde hvor det ikke er muligt at efterleve reglerne, fordi vedkommende er død, vil reglerne ikke finde anvendelse. Det gælder eksempelvis for regler, hvor det er nødvendigt at indhente samtykke fra den registrerede. Et eksempel hvor der behandles personoplysninger om afdøde personer er i Sundhedsdatastyrelsens Dødsårsagsregister. Her behandles oplysninger om dødsårsag, køn, alder med videre.⁶⁶ Gennemførelsen af databeskyttelseslovens § 2, stk. 5 er således ét eksempel på, hvor national lovgivning supplerer databeskyttelsesforordningen. De 10 år er valgt ud fra et hensyn om, at dette vil være passende i de fleste tilfælde, samt at en præcis angivelse af en tidsperiode letter brugen af bestemmelsen.⁶⁷

Definitionen omfatter også fysiske personer, der blot er bipersoner i den pågældende behandling. Det kan eksempelvis være, hvor der i et IT-system behandles personoplysninger om patienter, som anses for at være behandlingens hovedpersoner, men herudover behandles der personoplysninger om patienternes pårørende, som derfor vil anses for at være bipersoner. Det betyder altså, at databeskyttelseslovgivningen omfatter de personer, som både har en direkte tilknytning til en behandling, men herudover også de personer, som har en perifer eller underordnet betydning til den pågældende behandling.⁶⁸

⁶⁵ Blume, Peter. (2019). *Personen i persondataretten* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 49

⁶⁶ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 46

⁶⁷ L 68, Forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, FT 2017-18 tillæg A, s. 121

⁶⁸ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 250

Databeskyttelsesforordningen beskytter således alle fysiske personer uden hensyntagen til, at der findes forskellige typer af fysiske personer. Lovgivningen er udarbejdet med udgangspunkt i voksne habile personers behov for databeskyttelse. Der er dog imidlertid særlige typer af personer, der kan have behov for særlig beskyttelse – herunder eksempelvis børn, ældre, mentalt handicappede med videre. Disse personer kan være sårbare på sådan en måde, at deres handleevne til en kompleks teknologisk præget virkelighed er begrænset. De vil derfor i mange situationer, være mere udsatte for eksempelvis datamisbrug end voksne habile personer, og det kan være nemmere at lokke børn til at udlevere personoplysninger, der i sidste ende kan bruges på en integritetskrænkende måde.⁶⁹

Modsætningsvist beskytter forordningen ikke juridiske personer. Det vil sige, at oplysninger om aktieselskaber, anpartsselskaber, kommanditselskaber, fonde, foreninger, visse selvejende institutioner og herudover offentlige myndigheder ikke vil være omfattet af databeskyttelsesforordningen. Personoplysningerne om selskabers aktionærer, anpartshavere og kommanditister vil dog være omfattet. Personoplysninger om enkeltmandsvirksomheder og interessentselskaber være omfattet af forordningen, da det lægges til grund, at det ikke er muligt at skelne mellem personoplysninger om ejeren som fysisk person og virksomhedsoplysninger, og at oplysningerne i den forbindelse vil være identificerbare.⁷⁰

3.4 Opsamling

Af databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 1 fremgår det materielle anvendelsesområde. Ved en behandling af personoplysninger i forordningens forstand, skal der forstås, en behandling af personoplysninger, der enten helt eller delvis foretages ved automatisk databehandling, eller ved ikke-automatisk databehandling, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Forordningens behandlingsbegreb er bredt, da det omfatter enhver aktivitet eller en række af aktiviteter, uanset om der er anvendt automatisk eller ikke-automatisk behandling. I praksis skal der derfor ikke meget til, før der er tale om en behandling i forordningens forstand. En automatisk behandling er med andre ord også en elektronisk behandling. Ved sådan en

⁶⁹ Blume, Peter. (2019). *Personen i persondataretten* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 54 og 74

⁷⁰ Høilund, Dorte: *Persondataret*, Hans Reitzels forlag, 2. udgave, s. 19

Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 212 og 250f.

behandling er det afgørende, at oplysningerne er lette og hurtige at søge frem. En ikke-automatisk behandling er en manuel behandling, hvor forordningen opstiller den betingelse, at behandlingen er eller vil blive indeholdt i et register. Det betyder modsætningsvist, at hvis der ikke er tale om et register i forordningens forstand, vil den manuelle behandling ikke være omfattet af anvendelsesområdet. Et register er kendetegnet ved, at materialet opbevares struktureret og efter bestemte kriterier, sådan at personoplysningerne er lettilgængelige.

En personoplysning i forordningens forstand, er defineret som, enhver form for information, der kan identificere en fysisk person. Det er uden betydning, i hvilken form en oplysning fremgår i, såfremt den kan henføres til en fysisk person. Når en oplysning bruges til at identificere en bestemt fysisk person, vil den være identificerbar og dermed omfattet af begrebet. Det er ikke en betingelse, at der kan ske en direkte identificering. Hvis der ved hjælp af supplerende oplysninger eller andre midler med rimelighed kan ske en identificering, vil der således være tale om en indirekte identificering, som også er omfattet af anvendelsesområdet. Det kan eksempelvis være ved pseudonymisering eller kryptering. Anonyme personoplysninger er ikke omfattet af anvendelsesområdet, såfremt de er fuldstændig anonyme, og hvor de derfor ikke kan identificere en fysisk person. En fysisk person er enhver person, uanset køn, alder, statsborgerskab, mental sundhed, økonomi mv. I Danmark gælder databeskyttelsen også for afdøde personer inden for 10 år efter dødstidspunktet.

Det er en forudsætning, at en behandling af personoplysninger er af en sådan art, som den ovenfor omhandlede databehandling, for at det er relevant at kigge på, om den pågældende databehandling kan undtages efter forordningens artikel 2, stk. 2.

Kapitel 4 Undtagelser til det materielle anvendelsesområde

Af databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 2, fremgår en række undtagelser til forordningens materielle anvendelsesområde. Det vil sige, at en aktivitet, der falder ind under bestemmelsen i forordningens artikel 2, stk. 1, kan være undtaget i forordningens artikel 2, stk. 2. Af forordningens artikel 2, stk. 2 fremgår således, at forordningen ikke gælder for behandling af personoplysninger:

- a) Under udøvelse af aktiviteter, der falder udenfor EU-retten
- b) Som foretages af medlemsstaterne, når de udfører aktiviteter, der falder indenfor rammerne af afsnit V, kapitel 2, i TEU
- c) Som foretages af en fysisk person som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter
- d) Som foretages af kompetente myndigheder med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder beskytte mod og forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed.

4.1 Undtagelserne i litra a, b og d

Aktiviteter, der falder uden for EU-retten

Af forordningens artikel 2, stk. 2, litra a, fremgår det, at forordningen ikke gælder for behandling af personoplysninger under udøvelse af aktiviteter, der falder uden for EU-retten. Det er i denne artikel ikke nærmere defineret, hvilke aktiviteter der kan være tale om, som falder uden for EU-retten. Dog fremgår det af forordningens præambelbetragtning nr. 16, at forordningen ikke finder anvendelse på aktiviteter som, falder uden for EU-retten, såsom aktiviteter vedrørende statens sikkerhed. I sag C-101/01, Lindqvist, fastslog EU-domstolen, at de eksempler der er nævnt i databeskyttelsesdirektivets artikel 3, stk. 2, første led, fastlægger rækkevidden af undtagelsen. Disse eksempler er behandling, der vedrører den offentlige sikkerhed, forsvar, statens sikkerhed (herunder statens økonomiske interesser, når behandlingen er forbundet med spørgsmål vedrørende statens sikkerhed) og statens aktiviteter på det strafferetlige område. Det vil sige, at den nævnte undtagelse kun finder anvendelse på disse aktiviteter, som specifikt er nævnt i bestemmelsen, eller som kan henføres til samme kategori.⁷¹ Det antages ifølge betænkning nr. 1565, at rækkevidden af

⁷¹ C-101/01, Lindqvist, præmis 44

undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra a, fastlægges således, at det alene er aktiviteter, der kan henføres til statens sikkerhed, der er undtaget.⁷²

Aktiviteter, der falder inden for rammerne af afsnit V, kapitel 2, i TEU

I forordningens artikel 2, stk. 2, litra b, fremgår det, at forordningen ikke gælder for behandling af personoplysninger, som foretages af medlemsstaterne, når de udfører aktiviteter, der falder indenfor rammerne af afsnit V, kapitel 2, i TEU. Det vedrører Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det fremgår ligeledes af præambelbetragtning nr. 16, at forordningen ikke finder anvendelse på behandling af personoplysninger, der foretages af medlemsstaterne, når de udfører aktiviteter i forbindelse med Unionens fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Af betænkning nr. 1565, fremgår det at anvendelsesområdet for denne undtagelse antages, at fortolkes snævert på samme måde som undtagelsen i artikel 2, stk. 2, litra a.⁷³

Behandling af personoplysninger inden for det strafferetlige område

Af forordningens artikel 2, stk. 2, litra d, fremgår det, at forordningen ikke gælder for behandling af personoplysninger, som foretages af kompetente myndigheder med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder beskytte mod og forebygge trusler mod den offentlige sikkerhed. Af forordningens præambelbetragtning nr. 19 fremgår det, at kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelsen mod og forebyggelsen af trusler mod den offentlige sikkerhed og den frie udveksling af sådanne oplysninger, er genstand for en specifik EU-retsakt, og at forordningen dermed ikke bør gælde for disse formål. Behandling af personoplysninger med henblik på de nævnte formål i undtagelsen falder i stedet ind under anvendelsesområdet for retshåndhævelsesdirektivet.⁷⁴ I Danmark er de kompetente myndigheder jf. retshåndhævelseslovens § 3, nr. 6, politiet, anklagemyndigheden, herunder den militære anklagemyndighed, kriminalforsorgen, Den Uafhængige Politiklagemyndighed og domstolene.

⁷² Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 31

⁷³ Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, *Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning*, del 1 – bind 1, s. 32

⁷⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger

4.2 Undtagelsen i litra c om personlige eller familiemæssige aktiviteter

Det fremgår af forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, at den ikke finder anvendelse på behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person, som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. En næsten identisk bestemmelse fremgår af tidligere databeskyttelseslovgivning. Af databeskyttelsesdirektivets artikel 3, stk. 2, andet led fremgår nærmere bestemt, at direktivet ikke finder anvendelse på behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person med henblik på udøvelse af rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Denne bestemmelse er gennemført i persondatalovens § 2, stk. 3, hvorefter loven ikke gælder for behandlinger, som en fysisk person foretager med henblik på udøvelse af aktiviteter af rent privat karakter.

Formålet med sådan en undtagelse er, at det ikke er tiltænkt at anvende databeskyttelsesretten til at begrænse privat aktivitet. Dette harmonerer ikke umiddelbart med databeskyttelsesforordningens formål om beskyttelse af personoplysninger, men forordningens bestemmelser skal ifølge præambelbetragtning nr. 4 afvejes i forhold til andre grundlæggende rettigheder. Her kan særligt nævnes retten til respekt for privatliv og familieliv. Begrænsningen af brugen af persondata i den private sfære, vil være i modstrid med denne grundlæggende ret.⁷⁵

Af forordningens præambelbetragtning nr. 18 fremgår, at forordningen ikke gælder for en fysisk persons behandling af oplysninger under en rent personlig eller familiemæssig aktivitet. Aktiviteten skal dog være uden forbindelse til en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet. Personlige eller familiemæssige aktiviteter kan ifølge betragtningen omfatte korrespondance, føring af en adressefortegnelse eller sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter, der udøves som led i sådanne aktiviteter. Denne forordning gælder dog for dataansvarlige eller databehandlere, som tilvejebringer midlerne til behandling af personoplysninger til sådanne personlige eller familiemæssige aktiviteter. Undtagelsen omfatter således alene aktivitet, som udføres af en fysisk person i rent privat regi. I det omfang aktiviteten udføres på vegne af en forening eller virksomhed, eller i det omfang den udføres i kommerciel eller politisk øjemed og/eller i forbindelse med velgørenhed, vil behandlingen være omfattet af forordningens materielle anvendelsesområde, og dermed falde uden for undtagelsen.⁷⁶ Det betyder derfor

⁷⁵ Blume, Peter. (2019). *Personen i persondataretten* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 153

⁷⁶ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 217

også, at en behandling af personoplysninger, som udføres af enkeltmandsvirksomheder ikke ville kunne undtages efter bestemmelsen. Hvis en privatperson systematisk indsamler og registrerer personoplysninger om andre fysiske personer, med det formål at bekæmpe deres politiske synspunkt, vil situation ej heller være omfattet af undtagelsen.⁷⁷

Af direktivets præambelbetragtning nr. 12 fremgår, at en fysisk persons behandling af personoplysninger som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, som eksempelvis korrespondance og føring af en adressefortegnelse, ikke bør være omfattet. Det ses derfor, at der i forordningens præambelbetragtning nr. 18, er indsat en ny tilføjelse, hvor rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, også kan omfatte sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter. Tilføjelsen skyldes, at disse aktiviteter ikke var aktuelle ved direktivets tilblivelse. Det anses som et udtryk for, at EU-lovgiver har ønsket at regulere databeskyttelseslovgivningen til den teknologiske og samfundsmæssige udvikling.⁷⁸

I C-212/13, Ryneš, havde František Ryneš (efter Ryneš) monteret et TV-overvågningssystem på taget af familiens bolig, som kontinuerligt optog og opbevarede videomateriale af fysiske personer. Formålet med opsætningen var at beskytte familiens ejendom, sundhed og liv, da familien i en årrække havde været udsat for angreb fra en ukendt person. Kameraet blev derfor opsat således, at det filmede indgangen til huset, den offentlige vej udenfor huset og genboens hus. Kamerasystemet indsamlede derfor uden samtykke videomateriale af personer, som bevægede sig på gaden foran huset og foran genboens hus. De registrerede var i den forbindelse ikke bevidste om behandlingen. Spørgsmålet var derfor, om denne overvågning var omfattet af undtagelsen som en personlig eller familiemæssig aktivitet. I overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningens formål om at sikre et højt beskyttelsesniveau af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder – og herunder særligt retten til respekt privatlivets fred og retten til beskyttelse af personoplysninger, har EU-domstolen tidligere udtalt, at undtagelsen skal fortolkes strengt, jf. også sagens præmis 27 og 28. EU-domstolen fandt derfor, at idet overvågningssystemet delvist filmer et offentligt område, og dermed uden for det private rum, vil aktiviteten ikke kunne anses for at være en personlig eller familiemæssig aktivitet.⁷⁹

I C-25/17, Jehovas Vidner, behandlede medlemmer af trossamfundet personoplysninger i forbindelse med den forkyndelsesvirksomhed, som medlemmerne foretog dør til dør. Oplysningerne vedrørte de opsøgte personers navn, adresse, religiøs overbevisning og

⁷⁷ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 219

⁷⁸ Karnov Group. (2020). Databeskyttelsesforordningen, note 23 til forordningens artikel 2, stk, 2, litra c

⁷⁹ I C-212/13, Ryneš, præmis 33

familiemæssig situation. Medlemmerne noterede disse oplysninger uden samtykke fra de registrerede, med henblik på hukommelseshjælp til et eventuelt fremtidigt besøg. Et af de flere foreliggende præjudicielle spørgsmål vedrører om behandlingen kan ses at være undtaget, i henhold til bestemmelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. I overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningens formål om at sikre et højt beskyttelsesniveau af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder – og herunder særligt retten til respekt af privatlivets fred og retten til beskyttelse af personoplysninger, har EU-domstolen tidligere udtalt, at undtagelsen skal fortolkes strengt, jf. også sagens præmis 37. Undtagelsesbestemmelsen skal herudover fortolkes således, at den alene vedrører de aktiviteter, der indgår i den enkelte borgers privatliv eller familieliv. Endvidere fremgår det, at en aktivitet ikke anses for at være rent personlig eller familiemæssig, når dens formål er at gøre personoplysninger tilgængelige for et ubestemt antal personer⁸⁰, eller når denne aktivitet endda, om end kun delvist, omfatter det offentlige rum, og derfor er rettet uden for privatsfæren for den, der foretager behandlingen af disse oplysninger.⁸¹ EU-domstolen fastslog endvidere, at selvom et religiøst samfunds medlemmers forkyndelsesvirksomhed fra dør til dør således er beskyttet i henhold til chartrets artikel 10, stk. 1, som udtryk for den eller de forkyndende personers tro, giver denne omstændighed imidlertid ikke denne aktivitet en rent personlig eller familiemæssig karakter. Undtagelsen omfatter således alene det forkyndende trossamfundsmedlems privatsfære.⁸² EU-domstolen fandt derfor, at Jehovas Vidners behandling af personoplysninger i forbindelse med forkyndelsesvirksomhed ikke er omfattet af undtagelsen om behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.⁸³

I C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy, indhentede et selskab, i en lang årrække, offentlige oplysninger fra skattemyndigheder, med det formål at offentliggøre uddrag af disse oplysninger i en regional avis. Oplysningerne vedrørte det fulde navn på ca. 1,2 mio. fysiske personer, hvis indkomst var højere end en bestemt fastsat grænse. Herudover vedrørte oplysningerne de fysiske personers løn- og kapitalindkomst indenfor 100 EUR's nøjagtighed, samt oplysninger vedrørende beskatningsforholdene for indkomsten. Oplysningerne blev i avisen offentliggjort i en alfabetisk liste inddelt efter kommune og indkomstklasse. Selskabet videregav oplysningerne på en CD til et andet selskab, med henblik på udbredelse af oplysningerne via en sms-tjeneste. Mobilbrugere kunne derfor mod

⁸⁰ Oplysningerne videregives til trossamfundets menigheder, som fører fortegnelser over de personer, der ikke ønsker et eventuelt fremtidig besøg af medlemmerne. I den forbindelse videregives personoplysningerne til et potentielt ubestemt antal personer, jf. C-25/17, Jehovas Vidner, præmis 45

⁸¹ C-25/17, Jehovas Vidner, præmis 42

⁸² C-25/17, Jehovas Vidner, præmis 49 og 50

⁸³ C-25/17, Jehovas Vidner, præmis 51

betaling af 2 EUR modtage oplysningerne. I den forbindelse mente en række privatpersoner, at deres privatliv blev krænket. Et af de præjudicielle spørgsmål var derfor om listen, som alene indeholdte materiale, som allerede var blevet offentliggjort i medierne, falder helt uden for anvendelsesområdet. Undtagelsen skal fortolkes således, at den udelukkende vedrører aktiviteter forbundet med den enkelte borgers privatliv eller familieliv. EU-domstolen fastslog, at dette ikke er tilfældet i sagen, da behandlingen består af at gøre de indsamlede oplysninger offentligt tilgængelige for et ubestemt antal personer.⁸⁴ EU-domstolen fandt, at behandlingen ikke kunne undtages efter bestemmelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Det fremgår herudover, at en generel undtagelse fra at anvende direktivet, for så vidt angår offentliggjorte oplysninger, i vid udstrækning vil gøre direktivet indholdsløst. I så fald vil det være tilstrækkeligt for medlemsstaterne at offentliggøre oplysningerne for at omgå den beskyttelse, der er fastsat ved direktivet.⁸⁵

Udtrykket 'rent personlige eller familiemæssige aktiviteter' må forstås som udelukkende sådanne aktiviteter, men må ellers nærmere fastlægges gennem praksis. I vurderingen af om undtagelsen finder anvendelse, skal der ses på behandlingsformålet, og ikke oplysningernes karakter. Afgørende er, om der foreligger et behov for at beskytte den personlige integritet og privatlivets fred. Det er dog imidlertid en betingelse, at aktiviteterne kan anses for at være sædvanlige og legitime, for at undgå situationer, hvor undtagelsen anvendes til at omgå reglerne vedrørende lovlig behandling. I situationer hvor en aktivitet er omfattet af undtagelsen til forordningens anvendelsesområde, kan aktiviteten i stedet være reguleret i anden lovgivning – herunder i eksempelvis straffelovens kapitel 27 om freds- og ærekrænkelser.⁸⁶

4.3 Fortolkning af undtagelserne

Det er fastlagt af EU-domstolen, at undtagelserne fra forordningens anvendelsesområdet skal fortolkes strengt. Dette fremgår af sag C-25/17, Jehovas Vidner, præmis 37. Her henvises blandt andet til sag C-212/13, Ryneš. I sag C-212/13, Ryneš, begrundet domstolen den strenge fortolkning af undtagelserne med, at formålet med databeskyttelsesdirektivet er at beskytte fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder i forbindelse med behandling af personoplysninger.⁸⁷ I den forbindelse fastslår domstolen, at det skal

⁸⁴ C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy, præmis 44

⁸⁵ C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy, præmis 48

⁸⁶ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 218f.

Blume, Peter. (2019). *Personen i persondataretten* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 153f.

⁸⁷ C-212/13, Ryneš, præmis 27

bemærkes, at beskyttelsen af den grundlæggende ret til respekt for privatlivet som sikret ved artikel 7 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder kræver, at undtagelserne fra og begrænsningerne af beskyttelsen af personoplysninger skal holdes indenfor det strengt nødvendige.⁸⁸ Det fremgår også af denne sag, at den strenge fortolkning ligeledes kan udledes af selve ordlyden af bestemmelsen i direktivets artikel 3, stk. 2, andet led, hvortil det ikke blot er personlige eller familiemæssige aktiviteter, der er undtaget fra direktivet, men derimod behandlingen af oplysninger med henblik på udøvelse af »rent« personlige eller familiemæssige aktiviteter.⁸⁹

⁸⁸ C-212/13, Ryneš, præmis 28

⁸⁹ C-212/13, Ryneš, præmis 30

Kapitel 5 Offentliggørelse af personoplysninger på internettet

5.1 Kriterier udledt fra retspraksis

Fra retspraksis kan der udledes, hvilke kriterier, der lægges vægt på i vurderingen af, om en aktivitet er personlig eller familiemæssig, og dermed er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Herunder er der beskrevet afgørelser fra EU-domstolen, den danske domstol og det danske Datatilsyn, som alle omhandler vurderingen af, om et tilfælde er undtaget fra forordningen som følge af en personlig eller familiemæssig aktivitet. Alle afgørelserne omhandler herudover sager, hvor personoplysninger er blevet delt på internettet, hvor der dermed er tale om sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter. Som det fremgår af forordningens præambelbetragtning nr. 18, kan sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter, være eksempler på personlige eller familiemæssige aktiviteter. Dette er dog ikke altid tilfældet.

Af afgørelserne kan der udledes tre hovedkriterier, som i retspraksis bruges i vurderingen af, om en behandling af personoplysninger falder ind under undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Disse tre hovedkriterier består af henholdsvis, om der er sket offentliggørelse for et ubestemt antal personer, om der er tale om erhvervsmæssige eller kommercielle aktiviteter, eller om der ved en afvejning af forskellige interesser, kan tale for eller imod, at undtagelsen finder anvendelse. Disse tre kriterier er ikke forbundne, men er kriterier, der ses anvendt i praksis i vurderingen af, om en behandling af personoplysninger udgør en personlig eller familiemæssig aktivitet som beskrevet i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c.

Fælles for alle afgørelserne er, at der i første omgang tages stilling til, om tilfældet falder ind under forordningens materielle anvendelsesområde i artikel 2, stk. 1. Dette vil altid være tilfældet, når det senere vurderes, om en behandling af personoplysninger kan siges at være undtaget fra forordningen efter forordningens artikel 2, stk. 2. I alle afgørelserne bliver det dermed vurderet, at der er tale om en behandling af personoplysninger, der helt eller delvist foretages ved hjælp af automatisk databehandling. Dette skyldes, at alle afgørelserne omhandler offentliggørelse af oplysninger på internettet om andre fysiske personer, som kan identificeres ved navn eller på anden måde. Det følger blandt andet af dommen C-101/01, Lindqvist, at *"en operation, der består i på en internetside at henvise til forskellige personer, og i at identificere dem ved navn eller på anden måde, f.eks. ved at oplyse deres telefonnummer eller ved at give oplysninger om deres arbejdsforhold og fritidsinteresser,*

udgør en »behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af edb« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 3, stk. 1, i direktiv 95/46”.⁹⁰ Direktivets artikel 3, stk. 1, svarer til den nuværende forordnings artikel 2, stk. 1.

5.1.1 Offentliggørelse for ubestemt antal personer

Det første kriterium, der kan udledes fra retspraksis, vedrører når personoplysninger offentliggøres for et ubestemt antal personer. I disse tilfælde har retspraksis vist, at offentliggørelse for et ubestemt antal personer ikke udgør en personlig eller familiemæssige aktivitet, og derfor ikke kan undtages efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c.

C-101/01, Lindqvist

EU-Domstolens sag C-101/01, Lindqvist, er den sag, der første gang afgjorde, hvorvidt offentliggørelse af personoplysninger på internettet, falder ind under anvendelsesområdet for det dagældende databeskyttelsesdirektiv. Sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt det konkrete tilfælde er undtaget efter direktivets artikel 3, stk. 2, andet led.

Sagen vedrører B. Lindqvist, som ved siden af sit almindelige arbejde som rengøringsassistent, arbejdede med konfirmationsforberedelse som frivillig i en sognekirke i Sverige. Da Lindqvist havde deltaget i et edb-kursus, hvor hun lærte at lave hjemmesider, besluttede hun sig for derhjemme, og på sin egen computer at lave en hjemmeside specielt til konfirmationsforberedelse. Formålet med hjemmesiden var at gøre det lettere for menighedsmedlemmer at finde de oplysninger, som de kunne få brug for i forbindelse med konfirmationsforberedelsen. Af hjemmesiden fremgik oplysninger om Lindqvist samt 18 af hendes kollegaer. Oplysningerne vedrørte kollegaernes fulde navn, arbejdsopgaver og fritidsvaner, som var skrevet på en let humoristisk måde. For bestemte kollegaer var der tilmed oplyst familieforhold, telefonnummer og andre oplysninger. Desuden var der for en enkelt kollega oplyst, at hun var sygemeldt på grund af en beskadiget fod. Lindqvist havde ikke bedt om samtykke til at offentliggøre de nævnte oplysninger på hjemmesiden. Dog fjernede Lindqvist de pågældende oplysninger for de kollegaer, der ikke syntes om tiltaget med hjemmesiden. Anklagemyndigheden i Sverige tiltalte Lindqvist for overtrædelse af personoplyttelsesloven, som er den svenske gennemførelse af databeskyttelsesdirektivet. Lindqvist blev idømt en bøde, men ankede dommen til den forelæggende ret. Den forelæggende ret var i tvivl om fortolkningen af databeskyttelsesdirektivet og forelagde dermed

⁹⁰ C-101/01, Lindqvist, præmis 27

præjudicielle spørgsmål for EU-domstolen. Den forelæggende ret fremsatte syv præjudicielle spørgsmål. Det centrale spørgsmål i forhold til denne specialeafhandling er det tredje spørgsmål: *"Kan det forhold, at der lægges oplysninger af den omtalte art om kolleger ud på en privat hjemmeside, som er tilgængelig for alle, der kender hjemmesidens adresse, anses for at falde uden for anvendelsesområdet for direktiv [95/46] på grund af en af undtagelserne i artikel 3, stk. 2?"* Her fokuseres navnlig på dommens behandling af dette spørgsmål, der vedrører om det konkrete tilfælde i sagen, kan anses for at være en behandling af personoplysninger, som foretages af en fysisk person, med henblik på udøvelse af rent personlige eller familiemæssige aktiviteter jf. direktivets artikel 3, stk. 2, andet led.

Den svenske regering gjorde gældende, at den svenske lovgiver, i forbindelse med gennemførelsen af direktivet, var af den opfattelse, at en fysisk persons behandling af personoplysninger, som består i at disse oplysninger gøres tilgængelige for et ubestemt antal personer for eksempel via internettet, ikke kan anses for at være rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.⁹¹ Under retsforhandlingerne i forbindelse med sagen har også den nederlandske regering samt kommissionen, indgivet indlæg for domstolen.⁹² Det fremgår heraf, at den nederlandske regerings opfattelse er, at edb-behandling af oplysninger ikke er omfattet af undtagelserne i artikel 3, stk. 2. Den nederlandske regering anfører i den forbindelse, at de oplysninger der lægges ud på en internetside, bringes ud til en i princippet ubestemt persongruppes kendskab, og dermed ikke kan betegnes som en rent personlig eller familiemæssig aktivitet.⁹³ Kommissionen anførte, at den omhandlede internetside i sagen, ikke kan anses for at falde uden for anvendelsesområdet for direktivet som følge af undtagelsen i direktivets artikel 3, stk. 2.⁹⁴ Dette begrundede Kommissionen med, at en hjemmeside er tilgængelig for alle, der benytter en søgemaskine, og ikke kun dem der kender til hjemmesideadressen. Desuden begrundede Kommissionen deres påstand med, at personlige eller familiemæssige aktiviteter per definition udelukkende omfatter aktiviteter, der vedrører den persons privatliv, som behandler oplysningerne.⁹⁵ Generaladvokaten anfører ligeledes i sit forslag til afgørelse, at han er enig med Kommissionen, den svenske regering samt den nederlandske regering i, at den behandling af personoplysninger som er omhandlet i sagen, ikke kan anses som værende en rent personlig eller familiemæssig aktivitet. Generaladvokaten anfører desuden, at en fysisk persons behandling af personoplysninger, der er udført som led i personlige eller familiemæssige aktiviteter, udelukkende omfatter aktiviteter som korrespondance og føring af en adressefortegnelse, som nævnt i direktivets

⁹¹ C-101/01, Lindqvist, præmis 31

⁹² Forslag til afgørelse fra Generaladvokat A. Tizzano til sag C-101/01, Lindqvist, præmis 22

⁹³ C-101/01, Lindqvist, præmis 32

⁹⁴ C-101/01, Lindqvist, præmis 33

⁹⁵ Forslag til afgørelse fra Generaladvokat A. Tizzano til sag C-101/01, Lindqvist, præmis 32

præambelbetragtning nr. 12. Dette begrundes af Generaladvokaten med, at disse aktiviteter er helt fortrolige og private samt formålet med disse aktiviteter er, at disse skal forblive i de pågældendes personlige eller familiemæssige sfære. Generaladvokaten anfører herudover, at den pågældende aktivitet, der indebærer offentliggørelse af personoplysninger på en hjemmeside, der er tilgængeligt for alle, navnlig på grund af at den svenske kirkes hjemmeside linker til den pågældende hjemmeside, som Lindqvist har oprettet, ikke hører under Lindqvists personlige eller familiemæssige sfære.⁹⁶

EU-Domstolen besvarede spørgsmålet med, at direktivets artikel 3, stk. 2, 2. led, skal fortolkes i lyset af direktivets præambelbetragtning nr. 12. Således omfatter denne undtagelse udelukkende aktiviteter, der indgår i den enkelte borgers privat- eller familieliv. Her kan behandling af personoplysninger, som består i offentliggørelse af personoplysninger på internettet, hvorved disse oplysninger bliver tilgængelige for et ubestemt antal personer, ikke anses for udelukkende at være en aktivitet, der indgår i den enkelte borgers privatliv eller familieliv.⁹⁷ EU-domstolen fastlagde således, at behandling af personoplysninger, som den i sagen omhandlede, ikke er omfattet af nogle af undtagelserne i direktivets artikel 3, stk. 2.⁹⁸ Databeskyttelsesdirektivet fandt derfor anvendelse i den konkrete sag.

C-345/17, Sergejs Buivids

En anden sag, der vedrører offentliggørelse af personoplysninger på internettet, hvor offentliggørelse for et ubestemt antal personer tages med i vurderingen af, om tilfældet er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, er EU-Domstolens sag C-345/17, Sergejs Buivids. Da Sergejs Buivids befandt sig på en national politistation for at afgive forklaring i forbindelse med en administrativ sanktionsprocedure, der var indledt mod ham, optog han en videofilm. I videoen optrådte en række politimænd, som udøver deres embede på en politistation, og herudover var det muligt at se politiets lokaler. Herefter offentliggjorde han videoen på YouTube, hvor det var muligt for brugerne at se og dele videoen. Den nationale databeskyttelsesmyndighed fandt, at Buivids hverken havde oplyst politimændene eller den nationale databeskyttelsesmyndighed om formålet med behandlingen af personoplysningerne eller om offentliggørelsen af optagelsen. Dette var påkrævet efter national ret, og derfor blev Buivids pålagt at fjerne videoen. Den øverste domstol anmodede om en præjudiciel afgørelse af sagen ved EU-domstolen. Et af spørgsmålene var om videoen, som er optaget på en

⁹⁶ Forslag til afgørelse fra Generaladvokat A. Tizzano til sag C-101/01, Lindqvist, præmis 34

⁹⁷ C-101/01, Lindqvist, præmis 47

⁹⁸ C-101/01, Lindqvist, præmis 48

politistation og hvor politimænd optræder som led i deres tjeneste, er omfattet af databeskyttelseslovgivningen, når videoen offentliggøres på netværkstjenesten YouTube.

I dommens præmis 43 udelukker EU-domstolen, at tilfældet er omfattet af undtagelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. EU-domstolen ligger til grund, at den omhandlede video er delt på YouTube med ubegrænset adgang. Brugere kan sende, se og dele videoen, hvorfor personoplysningerne var tilgængelige for et ubestemt antal personer. Generaladvokaten anfører i forslag til afgørelse, at EU-domstolen har fastslået, at undtagelsen i direktivets artikel 3, stk. 2, andet led, skal fortolkes i overensstemmelse med direktivets præambelbetragtning nr. 12, hvoraf det fremgår, at korrespondance og føring af en adressefortegnelse, er eksempler på en fysisk persons behandling af oplysninger, som er omfattet af undtagelsen. Herudover er det udelukkende aktiviteter, der indgår i den enkeltes borgers privatliv eller familieliv, der er omfattet af undtagelsen. I den forbindelse er det ikke generaladvokatens opfattelse, at offentliggørelsen af videooptagelsen på internettet udgjorde en del af Buivids privatliv eller familieliv. Offentliggørelsen medførte, at oplysningerne blev overladt til og gjort tilgængelige for et ubestemt antal personer.⁹⁹ Generaladvokaten og EU-domstolen er således enige i, at Buivids offentliggørelse af den pågældende video på netværkstjenesten YouTube ikke er omfattet af undtagelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Dermed fandt EU-Domstolen at direktivet fandt anvendelse for Buivids behandling af de pågældende personoplysninger.

U 2018.1675 Ø, Blotteren

Landsretten har i dommen U 2018.1675 Ø afgjort, hvorvidt et tilfælde om offentliggørelse af personoplysninger på den sociale netværkstjeneste Facebook var omfattet af databeskyttelseslovgivningen. Sagen omhandlede en mor til en 10-årig pige, som via Facebook oprettede et opslag vedrørende en mandlig blotter. Den pågældende mand havde angiveligt blottet sig over for morens 10-årige datter, samt en anden jævnaldrende pige udenfor en dagligvareforretning. Episoden blev optaget af forretningens TV-overvågningskamera i kriminalitetsforebyggende øjemed.

Moren gennemså overvågningsvideoen fra overvågningskameraet, hvor hun samtidig tog billeder af manden, og gjorde politiet opmærksom på videoen. Herefter oprettede moren det pågældende Facebook-opslag, hvoraf det fremgik, at pigernes forældre havde klare og tydelige billeder af gerningsmanden, og at disse billeder ville frigives, hvis gerningsmanden ikke var pågrebet inden 24 timer. Hun opfordrede dermed gerningsmanden til at melde sig selv, samtidig med at hun vedhæftede en tegning af manden, som datteren havde tegnet.

⁹⁹ Forslag til afgørelse fra Generaladvokat E. Sharpston til sag C-345/17, Sergejs Buivids, præmis 39-41

Allerede to timer senere offentliggjorde moren billederne på en Facebook-gruppe med over 9.000 medlemmer med en tekst, hvori der stod, at den pågældende mand på billederne havde blottet sig overfor de to piger. Moren offentliggjorde i den forbindelse også billederne, og den dertilhørende tekst på sin egen åbne Facebook-profil, hvor hun tilmed havde over 2.000 venner, måske endda 2.200 venner. Dette resulterede i, at opslaget blev delt over 1.000 gange, samt at to taxachauffører genkendte den pågældende mand, hvorefter de foretog en civil anholdelse af manden. Politiet ankom til stedet og overtog anholdelsen af personen, der senere blev dømt for forholdet. Moren slettede opslagene, da manden var blevet anholdt. Herefter blev moren tiltalt for, at hun uberettiget havde videregivet oplysninger om strafbare forhold på Facebook.

Moren forklarede, at hun ikke blev gjort opmærksom på, at hun ikke måtte videregive billederne fra overvågningen, og at hun ikke var klar over, at det var ulovligt, da hun ikke vidste at videomaterialet var omfattet af databeskyttelsesreglerne. Hun var af den opfattelse, at databeskyttelsesreglerne omfattede oplysninger som navn og CPR-nr. Da en person havde skrevet navnet på den pågældende mand, skrev moren, at den pågældende person skulle slette navnet, da hun ikke ønskede, at det blev nævnt på Facebook. Moren var af den opfattelse, at når en Facebook-profil er åben, kan alle hendes Facebook-venner og deres venner se hendes opslag. Hun vidste ikke, om andre Facebook-brugere kunne tilgå opslaget. Moren kendte ikke alle hendes 2.000 – 2.200 venner på sin Facebook-profil, og hun kendte på ingen måde vennernes venner. Moren erkender dog, at hun i sagen har behandlet oplysninger om strafbare forhold uden den pågældendes samtykke. Landsretten fandt, at der var tale om videregivelse af oplysninger om strafbare forhold i form af offentliggørelse på en åben Facebook-profil og til et ubestemt antal personer. Herudover lagde Landsretten vægt på, at moren i sit opslag havde givet udtryk for, at hun 'vil skide højt og flot på hans følelser', samt at hun allerede efter to timer offentliggjorde billederne af manden. Landsretten fandt derfor, at en bøde på 5.000 kr. var passende, og landsretten stadfæstede således byrettens dom, hvor moren blev straffet for at have offentliggjort billederne fra overvågningsvideoen.

DT, j.nr. 2019-31-2536, Hestehandel

Datatilsynet har afgjort en sag, hvor der lægges vægt på at personoplysninger offentliggøres på internettet for et ubestemt antal personer. Den pågældende sag omhandler en person, som klagede over offentliggørelse af sine personoplysninger i et opslag på en Facebook-profil (herefter klager). Offentliggørelsen var sket som følge af en retssag mellem klager og den indklagede om ejerskabet af en hest. I Facebook-opslaget linkede den indklagede til en artikel om hestens historie, og opfordrede samtidig læserne af opslaget til at dele artiklen. I opslaget

gav den indklagede sin mening til kende om artiklen, hvor den indklagede mente, at der var tale om en redigeret og blid udgave af virkeligheden, samt at klager var en 'skruppelløs, utaknemlig bedrager, der ikke ejede moral eller etik'. Herudover skrev den indklagede, at læserne kunne skrive en privatbesked, hvorefter de kunne få flere oplysninger om klageren. Senere samme dag offentliggjorde den indklagede endnu et opslag af samme karakter. Klager henvendte sig til den indklagede med et ønske, om at få fjernet opslagene senest inden udgangen af den pågældende dag, men den indklagede reagerede ikke på henvendelsen. Spørgsmålet var herefter om den pågældende behandling af personoplysninger er omfattet af databeskyttelsesforordningen, eller om den er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.

Datatilsynet fandt, at opslagene på Facebook-profilen ikke kunne undtages efter forordningens undtagelse om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Datatilsynet lagde vægt på, at der ved offentliggørelsen var sket en videregivelse af personoplysninger til en bred og ubestemt kreds af personer, idet indklagede havde over 1.000 venner på Facebook, og at profilen i øvrigt var offentlig. Det var dermed ikke uden betydning, at Facebook-profilen var offentlig tilgængelig, hvorfor opslaget både nåede ud til indklagedes venner og en ubestemt kreds af personer.

Opsamling

I ovenstående fire afgørelser blev det afgjort, at databeskyttelsesreglerne fandt anvendelse, da de pågældende tilfælde ikke kunne anses for at være personlige eller familiemæssige aktiviteter, idet offentliggørelsen skete til et ubestemt antal personer. Det blev i de pågældende afgørelser fastslået, at for at en aktivitet kan være undtaget fra forordningens anvendelsesområde efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, kræves det, at der er tale om en aktivitet, der udelukkende er foretaget som led i den enkelte borgers privat- eller familieliv. Dette skal fortolkes i lyset af forordningens præambelbetragtning nr. 18, som nævner korrespondance og føring af en adressefortegnelse eller sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter, som eksempler på behandling af oplysninger, som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. I den forbindelse kan det af de ovenstående afgørelser udledes, at de tilfælde hvor personoplysningerne gøres tilgængelige for et ubestemt antal personer, hvor de kan ses og læses af alle personer med adgang til internettet, medfører, at disse tilfælde ikke kan anses for værende en behandling af personoplysninger, som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Det må på denne baggrund derfor antages, at for at et tilfælde kan blive undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, må personoplysninger alene gøres tilgængelig for en

nærmere bestemt gruppe af personer. Dog kan det udledes af U 2018.1675 Ø, at dette udgangspunkt ikke gør sig gældende, såfremt denne bestemte gruppe af personer er meget stor. Den nedre grænse for, hvor stor en gruppe af personer, som personoplysninger gøres tilgængeligt for, må være, for stadig at kunne siges at være en rent personlig eller familiemæssige aktivitet, kendes ikke. Dog er U 2018.1675 Ø et eksempel på, hvor domstolen har vurderet, at en gruppe af personer, som personoplysninger er blevet tilgængelig for, har været for stor, til at kunne siges at omfattes af undtagelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Således vil 9.000 medlemmer i en Facebook-gruppe samt en åben Facebook-profil med 2.000-2.200 venner, vurderes at være en for stor kreds af personer, som får adgang til de pågældende personoplysninger. Et ubestemt antal personer må herefter antages at dække over en større og bred kreds af personer, som personoplysningerne gøres tilgængelig for. Herudover må et ubestemt antal personer også antages at dække over personer, der ikke har en personlig eller familiemæssig relation til den pågældende person, som har delt personoplysningerne.

Baggrunden for at det vurderes, at en behandling af personoplysninger der gøres tilgængelig for et ubestemt antal personer, ikke kan betragtes som en rent personlig eller familiemæssig aktivitet, begrundes af Generaladvokaten. Det begrundes med, at personlige eller familiemæssige aktiviteter udelukkende omfatter aktiviteter, der helt klart er private og fortrolige, og hvor det er meningen, at det skal forblive i den personlige og familiemæssige sfære.¹⁰⁰ Tanken bag at undtage rent personlige eller familiemæssige aktiviteter var, til at starte med, at disse aktiviteter typisk ville vedrøre dagbogsoplysninger og private emails. Senere ses denne undtagelse dog at blive tolket til, også at gælde andre aktiviteter på internettet, som for eksempel aktiviteter på sociale netværk, så længe personoplysningerne kun deles til en snæver kreds af personer.¹⁰¹ Det vil sige, at aktiviteter der har til formål, at nå ud til en større kreds af personer, man ikke har en personlig eller familiemæssig relation til, ikke vil være en personlig eller familiemæssig aktivitet, da aktiviteten dermed ikke forbliver i den personlige og familiemæssige sfære. Hvis det derimod var tiltænkt, at behandling af personoplysninger, som blev delt på internettet til et ubestemt antal personer, ville være undtaget fra forordningen efter artikel 2, stk. 2, litra c, ville det få den konsekvens, at beskyttelsen af personoplysninger ville blive væsentligt forringet. På denne måde ville der være en risiko for, at retten til beskyttelse af personoplysninger, samt retten til privatlivets fred ville blive krænket, som følge af at privatpersoner altid ville være undtaget fra forordningen, og dermed frit ville kunne dele personoplysninger på internettet uden samtykke.

¹⁰⁰ Forslag til afgørelse fra Generaladvokat A. Tizzano til sag C-101/01, Lindqvist, præmis 34

¹⁰¹ Næsborg-Andersen, Ayo: *Børn, forældre og deling af personoplysninger på sociale netværk – et sammenstød imellem persondataretten og menneskerettighederne*, Juristen nr. 4/2017, s. 133

5.1.2 Erhvervsmæssige eller kommercielle aktiviteter

Det andet kriterium, som ses anvendt i retspraksis, i forbindelse med at vurdere om et tilfælde er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, er om behandlingen af personoplysningen, kan siges at være sket som led i et erhvervsmæssigt eller kommercielt øjemed. Af forordningens præambelbetragtning nr. 18 fremgår det, at en fysisk persons behandling af personoplysninger, under en rent personlig eller familiemæssig aktivitet, således er uden forbindelse med en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet. Har en behandling af personoplysninger, således en forbindelse til en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet, vil denne behandling af personoplysninger, ikke kunne undtages efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Herunder er beskrevet, hvordan det i retspraksis vurderes, om der er tale om behandling af personoplysninger med forbindelse til en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet.

DT, j.nr. 2019-31-2536, Hestehandel

Der henvises i denne sag til sagens faktum som beskrevet i afsnit 5.1.1 om offentliggørelse for ubestemt antal personer. Det vurderes i denne sag, hvorvidt den pågældende behandling af personoplysninger, var sket som led i erhvervsmæssige eller kommercielle aktiviteter. Den indklagede i sagen mente, at behandlingen var sket som led i rent private sammenhænge, og således uden forbindelse til hendes virksomhed. Den indklagede beskæftigede sig med at ride og sælge heste gennem hendes enkeltmandsvirksomhed. Opslagene på Facebook relaterede sig til en retssag mellem klager og den indklagedes virksomhed, som vedrørte ejerskabet af en hest. Indklagede gjorde gældende, at der i virksomheden ikke var registreret oplysninger om klagers personlige forhold, hvorfor alle henvendelserne på Facebook var sket i rent private sammenhænge, der ikke havde tilknytning til virksomheden. I øvrigt var de nævnte oplysninger allerede fuldt ud offentligt tilgængelige gennem offentlige databaser. Indklagede mente derfor, at ytringerne som skete på hendes private Facebook-profil, ikke havde tilknytning til virksomheden, hvorfor der dermed var tale om en rent personlig aktivitet, som er undtaget fra forordningens anvendelsesområde.

Klager mente imidlertid, at behandlingen havde en tilknytning til indklagedes enkeltmandsvirksomhed, hvorfor behandlingen var omfattet af forordningens anvendelsesområde. Klager mente, at der var videregivet urigtige og strafbare oplysninger til flere tusinde mennesker, som ene og alene udsprang af en verserende retssag mellem hende og den indklagedes virksomhed. Herudover mente klager, at personlige ytringer, som tilfældet i sagen, skal vurderes under skærpende omstændigheder, samt at indklagede bør være begrænset i sin ytringsfrihed, når ytringerne udspringer af forhold i virksomheden. I

forlængelse heraf hævder klager, at hvis indklagede er berettiget til at ytre sig i privat regi, om den verserende sag mellem virksomheden og klageren, vil indklagede kunne omgå databeskyttelsesforordningens bestemmelser om videregivelse af personoplysninger. Beskyttelsesformålet vil derfor ifølge klager miste sin betydning og blive overflødig.

Datatilsynet afgjorde herefter, at opslagene på Facebook-profilen ikke kunne siges at være undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, om personlige eller familiemæssige aktiviteter. I denne vurdering lagde Datatilsynet vægt på, at opslagene havde en nær tilknytning til indklagedes virksomhed, samt at de udsprang af en verserende retssag mellem indklagedes virksomhed og klager. Det betyder således, at behandlingen af personoplysningerne relaterer sig til en forretningsforbindelse, og dermed ikke kan siges at være en rent personlig eller familiemæssig aktivitet.

DT, j.nr. 2019-31-2538, Bloggen

I en anden sag som Datatilsynet har afgjort, bliver der ligeledes lagt vægt på, om den pågældende behandling af personoplysninger har forbindelse til en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet. Sagen vedrører en borger (herefter klageren) som klagede over, at hans personoplysninger var blevet offentliggjort på en hjemmeside, og at ejeren af hjemmesiden (herefter den indklagede) nægtede at fjerne oplysningerne. Den indklagedes hjemmeside havde karakter af en blog. Formålet med hjemmesiden var at indsamle og dele viden på bestemte fagområder, samt at dele den indklagedes egne holdninger til forskellige emner. Herudover skildrede den indklagede også sin opvækst, og forskellige rejser på hjemmesiden.

Den indklagede anførte, at der er tale om frivilligt og ulønnet arbejde. Klageren sendte en e-mail til den indklagede, hvori han tilkendegav sin holdning, til en kendt forfatters forfatterskab, samt takkede den indklagede for hans arbejde på hjemmesiden. Den indklagede havde herefter offentliggjort denne e-mailkorrespondance på hjemmesiden. Herved blev klagerens navn og betragtninger, om den kendte forfatter offentliggjort. Dog offentliggjorde den indklagede ikke klagerens e-mail- og privatadresse på hjemmesiden. Da klageren blev bekendt med offentliggørelsen af sine personoplysninger på hjemmesiden, sendte klageren igen en e-mail til den indklagede. I denne e-mail gjorde klageren indsigelse mod offentliggørelsen, samt anmodede om at få sine personoplysninger fjernet fra hjemmesiden. Den indklagede afviste denne anmodning og offentliggjorde herefter også denne e-mailkorrespondance på hjemmesiden. Klageren henvendte sig på denne baggrund til Datatilsynet. Spørgsmålet var herefter om den pågældende behandling af personoplysninger er omfattet af databeskyttelsesforordningen, eller om den er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.

I den forbindelse anførte Datatilsynet, at en fysisk persons behandling af personoplysninger kan være rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, selvom der er tale om offentliggørelse af personoplysninger på internettet. Datatilsynet henviste i den forbindelse til forordningens præambelbetragtning nr. 18, hvoraf det fremgår at personlige eller familiemæssige aktiviteter, kan omfatte sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter. Datatilsynet anfører i afgørelsen, at der skal foretages en konkret vurdering af det enkelte tilfælde, herunder formålet med offentliggørelsen, karakteren af de offentliggjorte oplysninger, og den kontekst som oplysningerne indgår i.

Datatilsynet afgjorde herefter, at databeskyttelsesforordningen ikke fandt anvendelse i den pågældende sag, da behandlingen af personoplysningerne var undtaget efter artikel 2, stk. 2, litra c, om personlige eller familiemæssige aktiviteter. Offentliggørelsen af klagerens navn og betragtninger om en kendt forfatter på hjemmesiden, var således foretaget som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, af den indklagede som fysisk person. Datatilsynet tog med i deres vurdering, at den indklagede ikke tjente penge på den omhandlede hjemmeside. Datatilsynet lagde dermed vægt på, at den indklagede ikke havde en økonomisk interesse i offentliggørelsen af personoplysningerne, og at der dermed var tale om rent private forhold.

Opsamling

Af ovenstående to afgørelser fra Datatilsynet kan således udledes, at såfremt en behandling af personoplysninger, som offentliggøres på internettet, har forbindelse til en erhvervmæssig eller anden kommerciel aktivitet, kan den ikke falde ind under undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Er der således tale om, at en behandling af personoplysninger på internettet, som har relation til pågældendes virksomhed, som for eksempel i Datatilsynets afgørelse om ejerskabet af hesten, vil tilfældet ikke kunne antages at være en rent personlig eller familiemæssig aktivitet. I vurderingen af, om en behandling af personoplysninger har forbindelse til en erhvervmæssig eller kommerciel aktivitet, lægges der vægt på, om der foreligger en økonomisk interesse bag formålet med behandlingen. Tjener en person således penge på en aktivitet, som behandlingen af personoplysningerne har forbindelse til, ville dette argumentere for, at der er tale om behandling af personoplysninger med forbindelse til en erhvervmæssig eller kommerciel aktivitet. Det kan dog ikke alene på baggrund af, at der er tale om en ikke-økonomisk aktivitet antages, at aktiviteten således ikke har forbindelse til en erhvervmæssig eller kommerciel aktivitet, da blandt andet også frivilligt arbejde kan være

omfattet af databeskyttelsesforordningen.¹⁰² Alligevel er økonomisk interesse dog et kriterium, der lægges vægt på i en helhedsvurdering af, om en behandling af personoplysninger kan anses for at være en rent personlig eller familiemæssige aktivitet.

5.1.3 Interesseafvejning mellem grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder

Det tredje kriterium, som er udledt fra retspraksis, vedrører en interesseafvejning mellem grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder. Som nævnt tidligere i denne specialeafhandlings kapitel 2, er beskyttelse af personoplysninger, samt retten til privatlivets fred en grundlæggende rettighed ifølge FN's Menneskerettighedskonvention, EU's charter om grundlæggende rettigheder og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det er dermed en rettighed, der i høj grad skal tages hensyn til i vurderingen af, om databeskyttelsesreglerne finder anvendelse for en behandling af personoplysninger. Finder databeskyttelsesreglerne ikke anvendelse på en behandling af personoplysninger eksempelvis fordi, at tilfældet er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, om personlige eller familiemæssige aktiviteter, kan dette potentielt medføre en krænkelse af retten til beskyttelse af personoplysninger, samt retten til privatlivets fred. Det er derfor essentielt, at der i vurderingen af om en behandling af personoplysninger, er omfattet eller ikke omfattet af databeskyttelsesreglerne, tages hensyn til de grundlæggende rettigheder. Der findes dog andre grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, som ligeledes skal tages hensyn til i denne vurdering. Her kan blandt andet nævnes retten til ytringsfrihed, som i nogle situationer kan komme i konflikt med retten til beskyttelse af personoplysninger. Det følger af databeskyttelseslovens § 3, stk. 1, at loven og databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse, hvis det vil være i strid med artikel 10 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller artikel 11 i Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder. I retspraksis ses, at der herved foretages en interesseafvejning af de forskellige hensyn i vurderingen af, om et tilfælde kan undtages fra forordningens anvendelsesområde.

¹⁰² Justitsministeriet. (2018). *Ofte stillede spørgsmål - frivillige foreningers behandling af personoplysninger*, s. 2 og 10

DT, j.nr. 2019-31-2287, Kommunemedarbejderne

I denne afgørelse fra Datatilsynet blev det vurderet, at den pågældende behandling af personoplysninger ikke var omfattet af databeskyttelsesforordningen, da tilfældet kunne anses for at falde ind under forordningens undtagelse om personlige eller familiemæssige aktiviteter, i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Sagen omhandlede en kommune, som havde klaget til Datatilsynet, efter at en borger (herefter den indklagede) havde foretaget en skjult lydoptagelse af et møde i kommunen, mellem den pågældende og to myndighedspersoner. Herefter offentliggjorde den indklagede lydfilen på YouTube. YouTube-videoen var kun tilgængelig for personer, som havde linket til videoen. Linket til YouTube-videoen var dog delt på den indklagedes Facebook-profil. Kommunen havde uden held anmodet den indklagede om at slette lydoptagelsen. Herefter henvendte kommunen sig til Datatilsynet.

Kommunen mente, at der var tale om en behandling af personoplysninger, som er omfattet af databeskyttelsesreglerne. Kommunen oplyste, at de to myndighedspersoner ikke var blevet bedt om samtykke til offentliggørelsen af deres personoplysninger, eller orienteret om deres rettigheder som registrerede. Kommunen frabeder sig generelt, at møder mellem kommunen og borgere optages, medmindre særlige hensyn gør sig gældende. Kommunen oplyste desuden, at der var tale om chikane af medarbejderne i kommunen, og at dette påvirker medarbejderne og deres arbejdsmiljø negativt.

Datatilsynet afgjorde, at databeskyttelsesforordningen ikke finder anvendelse i den konkrete sag, da der er tale om offentliggørelse af personoplysninger, som en fysisk person har foretaget som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, som er undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Datatilsynet begrundede dette med, at offentliggørelsen af lydoptagelsen, var sket som led i ytringen om forholdet mellem borgere og myndigheder. Datatilsynet lagde vægt på, at myndighedspersonerne blev optaget som repræsentanter for en offentlig myndighed, og ikke som selvstændige privatpersoner. Datatilsynet lagde herudover vægt på, at lydoptagelsen var præget af subjektive vurderinger, samt værdiladede ytringer, og at de pågældende oplysninger indgik som en del af meningstilkendegivelserne.

Datatilsynet lægger i denne afgørelse stor og afgørende vægt på, at der er tale om ytringer om forholdet mellem en borger og en myndighed. Modsætningsvist lægger Datatilsynet ikke vægt på, at offentliggørelsen af lydoptagelsen har påvirket de to myndighedspersoner negativt, og af dem opfattes som chikane. Hensynet til myndighedspersonerne, må derfor antages at være af mindre vigtig betydning, idet Datatilsynet lægger vægt på, at myndighedspersonerne er repræsentanter for en offentlig myndighed, og at den indklagede, derfor ytrer en kritik af kommunen, og ikke af myndighedspersonerne som privatpersoner. Datatilsynet foretager således i denne afgørelse en interesseafvejning af, hvilket hensyn der

vejer tungest. Herudover kan det udledes fra afgørelsen, at ytringer kan falde ind under undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. Det må derfor antages, at ytringer kan udgøre en rent personlig aktivitet, som dermed er undtaget fra forordningens anvendelsesområde.

C-345/17, Sergejs Buivids

EU-Domstolens sag C-345/17 vedrørende Sergejs Buivids omhandler, udover det tidligere gennemgåede kriterium i afsnit 5.1.1, også hensynet til ytringsfriheden. Her henvises til tidligere beskrevet faktum, i det nævnte afsnit om offentliggørelse for ubestemt antal personer. Sagen kan på få områder sammenlignes med ovenstående afgørelse DT, j.nr. 2019-31-2287, Kommunemedarbejderne, da begge afgørelser vedrører en fysisk person, som offentliggør personoplysninger på internettet omhandlende offentlig myndighedsudøvelse.

I sagen gjorde Sergejs Buivids gældende, at formålet med videooptagelsen var, at han ønskede at henlede samfundets opmærksomhed på, hvor der efter hans opfattelse var tale om en ulovlig handlemåde fra politiets side. Derfor mente han ikke, at tilfældet var omfattet af databeskyttelsesreglerne. Han påberåbte sig i stedet sin ret til ytringsfrihed. Appeldomstolen i sagen mente ikke, at det var muligt at fastslå, om det var Buivids ret til ytringsfrihed eller andre personers ret til respekt for privatlivet, der skulle tillægges forrang. Appeldomstolen mente at Buivids havde filmet politifolkene uden at oplyse dem om formålet med behandlingen af deres personoplysninger, som i øvrigt ikke afslørede nogen ulovlig handlemåde fra politiets side. Appeldomstolen konkluderede på denne baggrund, at Buivids havde overtrådt databeskyttelseslovgivningen.¹⁰³

Den forelæggende ret var herefter i tvivl om hvorvidt tilfældet var omfattet af anvendelsesområdet for databeskyttelsesdirektivet, da der var tale om en video af politifolk, der under udførelsen af deres arbejde repræsenterede en offentlig myndighed.

EU-Domstolen besvarede det første præjudicielle spørgsmål med, at den pågældende behandling af personoplysninger, som Sergejs Buivids havde foretaget, var omfattet af databeskyttelsesdirektivets anvendelsesområde.¹⁰⁴ Behandlingen af personoplysningerne var således ikke omfattet af direktivets undtagelse om personlige eller familiemæssige aktiviteter. EU-Domstolen udtalte i denne forbindelse, at det faktum, at der var tale om politifolk, som

¹⁰³ C-345/17, Sergejs Buivids, præmis 22

¹⁰⁴ C-345/17, Sergejs Buivids, præmis 47

udgjorde repræsentanter for en offentlig myndighed, ikke udelukker den pågældende behandling af personoplysninger fra direktivets anvendelsesområde.¹⁰⁵

Sagens andet præjudicielle spørgsmål omhandlede fortolkningen af databeskyttelsesdirektivets artikel 9 om behandling af personoplysninger og ytringsfriheden. Den forelæggende ret ønskede belyst, hvorvidt det pågældende tilfælde i sagen, udgjorde en behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed som omhandlet i direktivets artikel 9.

EU-Domstolen besvarede dette spørgsmål med, at videooptagelsen som Buivids havde foretaget af politifolkene på en politistation, og offentliggørelsen af denne video på netværkstjenesten YouTube, udgør en behandling af personoplysninger i journalistisk øjemed, såfremt det fremgår af videoen og offentliggørelsen af videoen, at formålet udelukkende er at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden. Dette påhviler herefter den forelæggende ret at vurdere, om dette er tilfældet i den pågældende sag.¹⁰⁶

Sag C-345/17, Sergejs Buivids, adskiller sig derfor fra DT, j.nr. 2019-31-2287, Kommunemedarbejderne, da det i denne sag blev vurderet, at behandlingen af personoplysningerne ikke kunne anses for at være en rent personlig eller familiemæssig aktivitet, og dermed ikke kunne undtages fra direktivets anvendelsesområde. I stedet var der mulighed for, at Buivids behandling af personoplysninger kunne undtages fra forordningen, som følge af hensynet til ytrings- og informationsfriheden.

DT, j.nr. 2019-31-2538, Bloggen

Denne afgørelse fra Datatilsynet, er et andet eksempel på, hvordan der i retspraksis foretages en interesseafvejning, i forbindelse med vurderingen af, om en behandling af personoplysninger, foretages som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, og dermed er undtaget fra forordningen efter artikel 2, stk. 2, litra c. Der henvises til sagens faktum, som beskrevet i afsnit 5.1.2 om erhvervmæssige eller kommercielle aktiviteter. I sagen anførte den indklagede, at der var tale om en åben hjemmeside, som opfordrer de besøgende til at ytre deres meninger. Den indklagede betragter herudover de tilsendte ytringer som diskussionsindlæg.

Datatilsynet afgjorde, at den pågældende behandling af personoplysninger var undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, da der var tale om en rent personlig eller familiemæssige

¹⁰⁵ C-345/17, Sergejs Buivids, præmis 45

¹⁰⁶ C-345/17, Sergejs Buivids, præmis 69

aktivitet. Datatilsynet lagde i den forbindelse vægt på, at den indklagedes hjemmeside havde karakter af en blog, indeholdende egne holdninger, og formidling af viden på bestemte fagområder. Offentliggørelsen var sket i relation til, en debat om forfatterskab på hjemmesiden. På denne baggrund vurderede Datatilsynet, at der her var tale om sædvanlige og legitime aktiviteter. Herudover lagde Datatilsynet vægt på, at de omhandlede personoplysninger, som var blevet offentliggjort på hjemmesiden, ikke var følsomme personoplysninger. Datatilsynet beskriver, at offentliggørelsen af de omhandlede personoplysninger var af harmløs karakter, og at offentliggørelsen derfor ikke ville have en negativ indvirkning på klagerens privatliv. Afslutningsvist har Datatilsynet lagt vægt på hensynet til informations- og ytringsfriheden, idet e-mailkorrespondancen indeholder meningstilkendegivelser, der er udtryk for indklagedes begrundelse for at offentliggøre korrespondancen på hjemmesiden.

Opsamling

Af ovenstående afgørelser om interesseafvejning, kan det herefter udledes, at der i retspraksis foretages en vis interesseafvejning af forskellige og indimellem modsatrettede hensyn. Ytringer og holdninger ses blandt andet, at kunne falde ind under personlige eller familiemæssige aktiviteter, og dermed være undtaget efter forordningen artikel 2, stk. 2, litra c, ifølge DT, j.nr. 2019-31-2287, Kommunemedarbejderne.

Hensynet til selve ytrings- og informationsfriheden er behandlet særskilt i forordningens artikel 85. I denne bestemmelses stk. 1 fastlægges, at medlemsstaterne ved lov forener retten til beskyttelse af personoplysninger med retten til ytrings- og informationsfriheden, herunder behandling i journalistisk øjemed, og med henblik på akademisk, kunstnerisk eller litterær virksomhed. Hermed kan tilfælde, hvor hensynet til ytrings- og informationsfriheden vejer tungere i forhold til hensynet til beskyttelse af personoplysninger, blive undtaget fra forordningens anvendelsesområde. I disse tilfælde vil der ikke være tale om, at tilfældet bliver undtaget efter forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, om personlige eller familiemæssige aktiviteter. I stedet vil der være tale om, at tilfældet bliver undtaget fra forordningen, som følge af hensynet til ytrings- og informationsfriheden. Hensynet til ytrings- og informationsfriheden udgør dermed ikke en del af de undtagelser, der følger af forordningens artikel 2, stk. 2, men skal nærmere ses som en bestemmelse, der forener de grundlæggende rettigheder, som i nogle tilfælde kan komme i konflikt. Det påhviler herefter den enkelte medlemsstat at vurdere, om en behandling har til formål at udbrede oplysninger, synspunkter eller idéer til offentligheden, som dermed kan udgøre en aktivitet som led i ytrings- og informationsfriheden.

I disse tilfælde vil behandlingen af personoplysningerne, dermed være undtaget efter forordningen.

Da denne specialeafhandling omhandler forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, vil ytrings- og informationsfriheden ikke nærmere blive behandlet. Dog skal kriteriet om interesseafvejning mellem grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder ses i forhold til, at denne i retspraksis foretages som en del af en helhedsvurdering af, om en behandling af personoplysninger kan antages at være en rent personlig eller familiemæssig aktivitet. Interesseafvejningen foretages her, med henblik på at vurdere de hensyn, der gør sig gældende i en konkret sag. For eksempel kan hensynet til beskyttelse af personoplysninger veje tungere, såfremt der er tale om følsomme personoplysninger, eller personoplysninger, som kan have en negativ indvirkning, på den pågældende persons privatliv. I disse tilfælde vil det dermed tale for, at en videregivelse af disse personoplysninger, ikke kan siges at udgøre en rent personlig eller familiemæssig aktivitet. Modsætningsvist kan der være tale om personoplysninger, som for- og efternavn, samt en e-mailkorrespondance indeholdende holdninger til et bestemt emne, der betragtes som harmløse personoplysninger, og som ikke på samme måde har en negativ indvirkning på den pågældende persons privatliv. En videregivelse af disse personoplysninger vil i højere grad kunne forsvares at udgøre en aktivitet, som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, da hensynet til beskyttelsen af disse personoplysninger ikke vejer tungere end hensynet til at kunne ytre holdninger og meninger på en blog, der ellers i øvrigt udelukkende fungerer som en personlig aktivitet.

5.2 Offentliggørelsesbegrebet

Internettet bruges i høj grad til at offentliggøre mange oplysninger - herunder personoplysninger. Det blev afgjort af EU-domstolen, at offentliggørelse af personoplysninger på internettet udgør en behandling af personoplysninger i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 3, stk. 1, i databeskyttelsesdirektivet jf. præmis 27 i sag C-101/01, Lindqvist. Når personoplysninger offentliggøres på internettet, vil dette derfor udgøre en behandling af personoplysninger der helt eller delvis foretages ved hjælp af edb jf. databeskyttelsesdirektivets artikel 3, stk. 1, eller som det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 2, stk. 1, en behandling af personoplysninger der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling.

Der er forskel på, om de offentliggjorte oplysninger er om personen selv, som har offentliggjort de pågældende oplysninger, eller om de offentliggjorte oplysninger vedrører en anden person.

Har en person selv offentliggjort personoplysninger om sig selv må disse oplysninger, som udgangspunkt benyttes frit jf. forordningens artikel 9, stk. 2, litra e. Modsætningsvist må offentliggjorte personoplysninger om andre ikke bruges frit og behandling af disse personoplysninger kræver, at der foreligger en hjemmel hertil i forordningen.¹⁰⁷ Folketingets Ombudsmand har udtalt i 2011 15-1, at offentlige myndigheder kan benytte sig af personoplysninger, som er offentligt tilgængelige på internettet.¹⁰⁸ I den forbindelse er det vigtigt, at klarlægge hvad begrebet offentliggørelse dækker over. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven indeholder ikke en definition på begrebet offentliggørelse.

Som det fremgår af EU-domstolens sag C-101/01, Lindqvist, medfører det faktum, at en personoplysning gøres tilgængelig for et ubestemt antal personer på internettet, at behandlingen af personoplysningen ikke kan være omfattet af undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c om personlige eller familiemæssige aktiviteter. Det fremgår af sag C-101/01, Lindqvist, at undtagelsen alene vedrører de aktiviteter, der indgår i en persons privatliv eller familieliv. Offentliggørelse af personoplysninger, hvorved disse gøres tilgængelige for et ubestemt antal personer, er ikke en aktivitet, der indgår i privat- eller familieliv.¹⁰⁹ Det kan på denne baggrund udledes, at offentliggørelse af en personoplysning indebærer, at denne bliver tilgængelig for et ubestemt antal personer. Modsætningsvist er der ikke tale om offentliggørelse såfremt oplysningerne alene gøres tilgængelig for en nærmere bestemt gruppe personer. Med andre ord betyder offentliggørelse, at noget bliver kendt eller tilgængeligt for offentligheden, som defineres som alle.¹¹⁰

Det er i denne forbindelse ikke afgørende, hvor mange der i realiteten besøger den pågældende hjemmeside, og får kendskab til de offentliggjorte personoplysninger. Blot det faktum, at der foreligger en mulighed, for at offentligheden kan få kendskab til de offentliggjorte personoplysninger, medfører at der er tale om en behandling af personoplysninger, som ikke er som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.¹¹¹

¹⁰⁷ Blume, Peter. (2010). *Persondataretten – nu og i fremtiden* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 177

¹⁰⁸ Folketingets Ombudsmand, 2011 15-1 om myndigheder må bruge oplysninger fra åbne Facebook-profiler, j.nr. 2011-2657-2091, s. 1

¹⁰⁹ C-101/01, Lindqvist, præmis 47

¹¹⁰ *Offentliggøre*. Den Danske Ordbog. Lokaliseret den 14.maj 2021 på <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=offentligg%C3%B8re>

Offentlighed. Den Danske Ordbog. Lokaliseret den 14. maj 2021 på <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=offentlighed>

¹¹¹ Blume, Peter. (2010). *Persondataretten – nu og i fremtiden* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 178

Her opstår der dog den problemstilling om, hvorvidt der kan være tale om offentliggørelse af personoplysninger, når de pågældende personoplysninger alene gøres tilgængelig for en lukket gruppe på internettet, men dog for et stort antal gruppemedlemmer, eller på en lukket profil på internettet, med et meget stort antal kontakter. I disse tilfælde vil der ikke være tale om at offentligheden, det vil sige alle, kan få adgang til de delte personoplysninger. Det er her blot medlemmer på den pågældende gruppe, eller kontakterne til den lukkede profil, som oplysningerne bliver tilgængelige for. Selvom det ikke er alle og enhver der kan skaffe sig adgang til personoplysningerne, og at oplysningerne dermed ikke er tilgængelige for offentligheden, vil personoplysningerne dog alligevel være tilgængelige for en større kreds af personer. Det kan medføre en krænkelse af den omhandlede persons privatliv. Det kan blive vanskeligt rent retsteknisk, at fastsætte en øvre grænse for hvor mange personer der skal have adgang til de delte personoplysninger, for at der kan være tale om offentliggørelse.¹¹²

Artikel 29-gruppen fastlægger i udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter, at et stort antal kontakter på en social netværkstjeneste, hvoraf der er flere af disse kontakter, ejeren af profilen ikke kender, kan være en indikator på, at undtagelsen om personlige eller familiemæssige aktiviteter ikke finder anvendelse.¹¹³ Det ses i denne forbindelse, at det har betydning for om et tilfælde er omfattet af undtagelsen, om personlige eller familiemæssige aktiviteter, at kredsen af personer som personoplysningerne er tilgængelige for, er bestemt eller ubestemt. Er der således taget en klar selektion af, hvilke bestemte personer, der får adgang til personoplysningerne, taler dette for at den pågældende behandling af personoplysninger er omfattet af undtagelsen om personlige eller familiemæssige aktiviteter. Modsætningsvist taler det imod, at den pågældende behandling af personoplysninger, er omfattet af undtagelsen, såfremt der ikke foretages en selektion, af de personer der får adgang til personoplysningerne. At der ikke foretages en konkret selektion, af de personer som personoplysningerne gøres tilgængelig for, kan både ske i forhold til at hjemmesiden eller profilen er åben for alle. Det kan også ske ved at ejeren af hjemmesiden eller profilen blindt accepterer alle, der ansøger om at få adgang, uanset om ejeren kender personerne. Herved vil der være tale om, at en ubestemt kreds af personer, får adgang til personoplysningerne. Denne form for selektion af kontakter sker typisk på sociale netværkstjenester.

¹¹² Blume, Peter. (2010). *Persondataretten – nu og i fremtiden* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag. s. 178

¹¹³ Artikel 29-gruppen, udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter, s. 7

5.3 Sociale netværk

I databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 18, er der som noget nyt i forhold til den tilsvarende præambelbetragtning nr. 12 i databeskyttelsesdirektivet tilføjet, at personlige og familiemæssige aktiviteter kan omfatte sociale netværksaktiviteter og online aktiviteter. Sociale netværkstjenester var ikke udbredt på tidspunktet for vedtagelsen af databeskyttelsesdirektivet, hvorfor det nu er tilføjet i databeskyttelsesforordningen. Det er essentielt at se på de sociale netværkstjenester, da de i dag udgør en stor del af mange menneskers dagligdag, samt at der på disse sociale netværkstjenester ofte deles personoplysninger. Denne offentliggørelse af personoplysninger kan risikere at blive misbrugt, blandt andet i kommercielt øjemed. Der kan også være alvorlige risici for at der kan ske identitetstyveri, økonomisk tab, tab af forretnings- eller beskæftigelsesmuligheder og fysiske overgreb.¹¹⁴

Artikel 29-gruppen har i deres udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværkstjenester, defineret sociale netværkstjenester, som internetbaserede kommunikationsplatforme, der gør det muligt for enkeltpersoner at tilmelde sig eller oprette netværk af ligesindede brugere.¹¹⁵ På de sociale netværkstjenester, kan en person dermed oprette en profil, og herpå dele indhold som tekst, videoer, billeder og lydfiler. De sociale netværkstjenester giver brugeren mulighed for at finde kontakter, som man både kender i det virkelige liv, men også venner, som brugeren udelukkende har mødt gennem det sociale netværk. Et fællestræk for flere af de sociale netværkstjenester er desuden, at brugerne har mulighed for at vælge, hvem der har adgang til det indhold, de deler på profilen, og samtidig har de muligheden for at gøre profilen offentligt tilgængelig. I forbindelse med brugen af de sociale netværkstjenester, deler og offentliggør privatpersoner i stigende grad personoplysninger om sig selv og andre. Grænserne mellem hvilke personoplysninger, der deles som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, og hvilke personoplysninger, som ikke deles som led i sådanne aktiviteter, kan være flydende.

Sociale netværk kan bruges på mange måder. Det kan bruges privat til at dele indhold, der vedrører sit eget personlige og familiemæssige liv, men sociale netværk benyttes i stor grad også til kommercielt brug. De sociale netværkstjenesters indtjening kommer hovedsageligt fra reklamer, der vises på det sociale netværk. Efterhånden er der også mange, der i dag har det som sin levevej, at lægge indhold ud på de sociale netværkstjenester. En sådan person, som arbejder med sociale netværk på denne måde, kaldes for en influencer.

¹¹⁴ Artikel 29-gruppen, udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter, s. 4

¹¹⁵ Artikel 29-gruppen, udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter, s. 5f.

En influencer har ofte en livsstil eller personlighed, som tiltrækker bestemte grupper af personer. Influenceren kan på denne måde bruge denne rækkevidde og indflydelse, til at reklamere for produkter mod betaling eller sponsorater fra virksomheder. Hermed opstår der en situation hvor det, som influenceren deler, ikke længere er udelukkende af privat karakter, selvom influenceren ofte deler ud af sit personlige eller familiemæssige liv, som også er det, som har tiltrukket flere personer til at følge den pågældende influencer på den sociale netværkstjeneste. Influenceren har dermed et kommercielt formål med sin profil på det sociale netværk, da det udgør en platform for indtjening for influenceren.

I Artikel 29-gruppens udtalelse om internetbaserede sociale netværkstjenester, fremgår det, at brugere af de sociale netværkstjenester, som udgangspunkt ikke kan gøres til dataansvarlige for den behandling af personoplysninger, de måtte foretage på de sociale netværkstjenester. Det betyder med andre ord, at databeskyttelsesforordningen som udgangspunkt ikke finder anvendelse på behandling af personoplysninger, som en bruger af et socialt netværk måtte foretage. Dog gælder denne undtagelse fra forordningen, kun i de tilfælde, hvor en bruger udelukkende behandler personoplysninger på et socialt netværk, som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Dette må antages at være gældende i de fleste tilfælde, da der ofte er tale om helt almindelige enkeltpersoner, der deler indhold fra deres eget personlige eller familiemæssige liv, på de sociale netværkstjenester. Der kan dog være tilfælde, hvor der behandles personoplysninger på de sociale netværkstjenester, som ikke kan siges at være som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. I disse tilfælde vil brugeren blive pålagt en del af det ansvar, som en dataansvarlig har.¹¹⁶ Artikel 29-gruppen har udtalt sig om, hvilke tilfælde der her er tale om, som efter deres vurdering falder udenfor anvendelsen af undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c.

Det første tilfælde vedrører de førnævnte influencere, som handler på vegne af en virksomhed, i forbindelse med reklame for den pågældende virksomheds produkter. En influencer bruger her primært sin profil til at fremme kommercielle, politiske eller velgørende formål. I disse tilfælde udtaler Artikel 29-gruppen, at undtagelsen om personlige eller familiemæssige aktiviteter ikke finder anvendelse. Dermed påtager influenceren sig det fulde ansvar som dataansvarlig, såfremt influenceren foretager en offentliggørelse af personoplysninger. Influenceren skal dermed være opmærksom på at overholde databeskyttelsesforordningen, i forbindelse med behandling af personoplysninger, der foretages i forbindelse med kommercielle, politiske eller velgørende sociale netværksprofiler.

¹¹⁶ Artikel 29-gruppen, udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter, s. 6

Det andet tilfælde som Artikel 29-gruppen nævner, som falder uden for anvendelsen af undtagelsen om personlige eller familiemæssige aktiviteter, er tilfældet, hvor en bruger har valgt at gøre sin profil åben og tilgængelig for alle. De sociale netværkstjenester skal tilbyde en standardopsætning ved oprettelse af en profil, der gør at kun kontakter som brugeren selv har valgt får adgang til at se det indhold som brugeren deler.¹¹⁷ Det skal således være et aktivt valg fra brugerens side at vælge at åbne sin profil for andre end de selvvalgte kontakter. Når brugerens profil er valgt som åben, vil alle medlemmer af den sociale netværkstjeneste, have adgang til de oplysninger, som brugeren deler. Herudover vil der i mange tilfælde også være adgang til den pågældende profil, for ikke-medlemmer af den sociale netværkstjeneste. Her ville man blot skulle bruge en søgemaskine på internettet, til at kunne fremsøge de pågældende oplysninger, eller den pågældende brugers profil for at få adgang til at se det indhold, som brugeren deler.

I de tilfælde hvor en bruger aktivt, har valgt at gøre sin profil, og det indhold brugeren deler, tilgængelig for alle vil brugeren, ifølge Artikel 29-gruppens vurdering, blive betragtet som dataansvarlig, og er dermed pålagt at overholde reglerne i databeskyttelsesforordningen. Dette betyder derfor også, at en bruger, der har valgt at åbne sin profil på ovennævnte måde, ikke er omfattet af undtagelsen om personlige eller familiemæssige aktiviteter, da oplysningerne gøres tilgængelig for en ubestemt kreds af personer. Dette tilfælde kan sammenlignes med, at en person offentliggør personoplysninger på en hjemmeside, vedkommende selv har oprettet, som for eksempel i tilfældet i sag C-101/01, Lindqvist. Som tidligere beskrevet afgjorde EU-domstolen, at det faktum, at hjemmesiden var tilgængelig for et ubestemt antal personer medførte, at tilfældet ikke kunne siges at være en behandling af personoplysninger som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter og på denne baggrund fandt databeskyttelsesforordningen anvendelse.

Af Artikel 29-gruppens udtalelse, kan derfor udledes, at for at der kan være tale om en behandling af personoplysninger som led i rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, som er undtaget forordningens anvendelsesområde jf. forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, er det en forudsætning, at de pågældende personoplysninger ikke offentliggøres, som beskrevet i afsnit 5.2 om offentliggørelsesbegrebet. Dette medfører dog i stor grad, at mange enkeltpersoner, uden at de nødvendigvis er klar over det, bliver omfattet af databeskyttelsesforordningen, og dermed bliver dataansvarlige, ved at dele andres personoplysninger, på en åben profil på en social netværkstjeneste.

¹¹⁷ Artikel 29-gruppen, udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter, s. 7

På den sociale netværkstjeneste Facebook er der mulighed for, at enhver med en bruger på Facebook, kan oprette en såkaldt fanside, eller hvad der også blot bliver kaldt en "side". Fansiden kan bruges til at dele indhold om et bestemt emne og få andre brugere til at synes godt om siden. Fansider er herudover offentligt tilgængelige. Det er således ikke nødvendigt at have en bruger på Facebook, for at kunne tilgå fansiden. Ved oprettelse af en fanside, accepterer man Facebooks vilkår og Facebooks brug af cookies. Facebook indsamler gennem cookies, oplysninger om de personer, der tilgår den pågældende fanside, uanset om personerne er brugere af Facebook. På den måde kan Facebook indsamle personoplysninger, og bruge disse til at målrette deres indhold og markedsføring. Administratoren af fansiden, kan herefter gratis benytte sig af Facebooks funktion "Facebook-Insights", som er anonyme statistiske oplysninger, om de personer der tilgår fansiden.

I sag C-210/16, Wirtschaftsakademie tog EU-domstolen stilling til, hvorvidt administratoren af en fanside på Facebook, bliver fælles dataansvarlig med Facebook. Sagen omhandlede det tyske Wirtschaftsakademie, som udbød uddannelse via en fanside på Facebook, og dermed også benyttede sig af funktionen Facebook-Insights. Wirtschaftsakademie fik på denne måde kendskab til anonymiserede oplysninger, om de personer der besøgte fansiden. Ifølge EU-domstolen bliver administratoren af en fanside på Facebook fælles dataansvarlig med Facebook. Dette begrundes af EU-domstolen med, at administratoren bidrager til at afgøre til hvilket formål, og med hvilke hjælpemidler personoplysningerne behandles.¹¹⁸ Selvom administratoren af en fanside kun har adgang til personoplysningerne i en anonymiseret udgave, får administratoren dog stadig et fælles dataansvar med Facebook. EU-domstolen fastlægger dette på baggrund af, at det for fælles dataansvar ikke kræves, at hver enkelt operatør har adgang til de pågældende personoplysninger.¹¹⁹ EU-domstolen konkluderer således, at administratorer af fansider på Facebook får et fælles dataansvar med Facebook, og er således ansvarlige for at de databeskyttelsesretlige regler overholdes.

I langt de fleste tilfælde, vil være tale om, at man opretter en fanside på Facebook i et kommercielt øjemed, for at markedsføre sin virksomhed. Denne situation er ikke omfattet af undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c om personlige eller familiemæssige aktiviteter. Der kan dog alligevel være tilfælde, hvor privatpersoner opretter en fanside på Facebook. En privatperson kunne for eksempel tænkes at oprette en fanside for et emne, som denne person finder interessant eller underholdende, og som den pågældende ønsker at dele med andre.

¹¹⁸ Sag C-210/16, Wirtschaftsakademie, præmis 39

¹¹⁹ Sag C-210/16, Wirtschaftsakademie, præmis 38

Det nævnes blandt andet i dommen, at fansider kan konfigureres på Facebook af både privatpersoner og virksomheder.¹²⁰ Herudover fremgår det af dommen, at enhver person, som ønsker at oprette en fanside på Facebook, indgår en aftale med Facebook og underskriver Facebooks vilkår om blandt andet brug af cookies.¹²¹ Det fremgår således ikke af dommen, at privatpersoner, som opretter en sådan fanside på Facebook, som led i en rent privat aktivitet, skulle være undtaget fra at ifalde fælles dataansvar med Facebook. Det kan på denne baggrund udledes, at enhver der opretter en fanside på Facebook, og dermed bliver administrator af denne fanside, vil ifalde et fælles dataansvar med Facebook for den behandling af personoplysninger, som Facebook foretager gennem cookies.

¹²⁰ Sag C-210/16, Wirtschaftsakademie, præmis 15

¹²¹ Sag C-210/16, Wirtschaftsakademie, præmis 32

Kapitel 6 Retsvirkningen af privatpersoner som dataansvarlige

Formålet med dette kapitel, er at belyse nogle af de problemstillinger, der kan være, når privatpersoner bliver dataansvarlige, som følge af en offentliggørelse af personoplysninger på internettet. Det anerkendes, at nedenstående afsnit åbner op for større databeskyttelsesretlige problemstillinger. De bliver dog i dette kapitel begrænset til, hvad der findes relevant for denne specialeafhandling.

6.1 Privatpersoner som dataansvarlige

Som beskrevet ovenfor i afsnit 5.3 kan privatpersoner blive dataansvarlige, for den behandling af personoplysninger, der foretages på internettet, som falder uden for undtagelsen i forordningens artikel 2, stk. 2, litra c. De bliver derfor omfattet af databeskyttelsesforordningen. Dette stemmer også overens med forordningens artikel 4, nr. 7, som indeholder en definition af en dataansvarlig. Heraf fremgår, at en dataansvarlig kan være en fysisk eller juridisk person, en offentlig myndighed, en institution eller et andet organ, der alene eller sammen med andre afgør, til hvilke formål og med hvilke hjælpemidler, der må foretages behandling af personoplysninger. Det er således enhver, og dermed også privatpersoner, som kan fungere som dataansvarlig. Det betyder, at den pågældende privatperson har dispositionsretten over oplysningerne, og denne definerer formålet med behandlingen.¹²²

Som dataansvarlig har man ansvaret for, at behandlingen af personoplysninger lever op til kravene i databeskyttelsesforordningen og i databeskyttelsesloven – herunder at der er hjemmel til behandlingen, at de registreredes rettigheder iagttages og at behandlingssikkerheden overholdes. Dette ansvar er pålagt efter forordningens artikel 5, stk. 2, hvoraf princippet om ansvarlighed fremgår. Princippet pålægger således privatpersoner at sikre, at deres behandling af personoplysninger er i overensstemmelse med behandlingsprincipperne i artikel 5, stk. 1. Det gælder for så vidt princippet om lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, princippet om formålsbegrænsning, om dataminimering, om rigtighed, om opbevaringsbegrænsning og om integritet og fortrolighed.¹²³ I

¹²² Dall, Nis Peter m.fl. (2018). *Persondataforordningen - en håndbog for praktikere*. (2. udg.). Ex Tuto Publishing, s. 59

¹²³ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 586f.

databeskyttelsesforordningens kapitel 3, er de registreredes rettigheder oplistet. Privatpersoner skal således også forholde sig til disse rettigheder – herunder blandt andre oplysningspligten, underretningspligten, indsigtsretten, retten til berigtigelse, til sletning og til indsigelse med flere. Det kan i praksis eksempelvis betyde, at når en privatperson offentliggør personoplysninger på internettet, og hvor vedkommende, som oplysningerne drejer sig om, ønsker at få disse fjernet, så skal privatpersonen overveje om, oplysningerne reelt skal slettes, eller om der er hjemmel til at bibeholde oplysningerne i den pågældende form. Herudover er der med forordningen tilsigtet et større fokus på behandlingssikkerheden, hvorfor den pågældende privatperson skal foretage tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger for de personoplysninger, der behandles. Alt dette er et stort ansvar at pålægge privatpersoner, og det er med stor sandsynlighed ikke muligt for privatpersoner at overholde disse forpligtelser, som følge af et dataansvar.¹²⁴ Først og fremmest vil der være mange tilfælde, hvor privatpersoner ikke vil være opmærksom på, at de ifalder et dataansvar, når de offentliggør personoplysninger på internettet. Herudover vil de færreste privatpersoner have den fornødne viden om, hvad det indebærer at være dataansvarlig og hvilke databeskyttelsesretlige regler de dermed skal overholde. Desuden vil de færreste privatpersoner have de nødvendige ressourcer, eksempelvis i forhold til forordningens sikkerhedskrav. Peter Blume beskriver dette, som dataansvarlige der, nærmest på forhånd, ikke har mulighed for at være med i det gode selskab.¹²⁵

Formålet med forordningens artikel 2, stk. 2, litra c, er at privatpersoners behandling af personoplysninger, i forbindelse med rent private eller familiemæssige aktiviteter, er undtaget fra forordningen, således at disse privatpersoner ikke bliver dataansvarlige. Dog som beskrevet ovenfor i afsnit 5.2 om offentliggørelsesbegrebet, kan en behandling af personoplysninger, der umiddelbart virker som en personlig eller familiemæssige aktivitet, nemt falde uden for undtagelsen artikel 2, stk. 2, litra c, ved blot at de pågældende personoplysninger er offentligt tilgængelige. Peter Blume beskriver denne problemstilling i U2013B.325. Her beskriver Blume, at det at privatpersoner nemt kan ifalde et dataansvar, er et tegn på, at persondataretten er blevet for bred, og at den ikke har tilpasset sig den moderne informationsteknologi.¹²⁶ Ved at pålægge privatpersoner et dataansvar ved offentliggørelse af personoplysninger på internettet, kan der i mange tilfælde opstå situationer, hvor de databeskyttelsesretlige regler, ikke kan overholdes af den pågældende privatperson. Dermed

¹²⁴ Blume, Peter, Personen som dataansvarlig, U.2013B.325, s. 325

¹²⁵ Blume, Peter. (2017). *Persondataretlige grundfigurer - strejftog i den nye persondataret* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 49

¹²⁶ Blume, Peter, Personen som dataansvarlig, U.2013B.325, s. 326

kan et for bredt anvendelsesområde, der også omfatter privatpersoners behandling af personoplysninger, når disse offentliggøres på internettet, skabe en illusion om, at der foreligger databeskyttelse, men at reglerne herom ikke overholdes i praksis.¹²⁷ Omvendt hvis privatpersoner ikke kunne ifalde dataansvar, ville en person, hvis personoplysninger er blevet krænket af en privatperson, ikke have mulighed for at klage til Datatilsynet, og dermed ikke få den beskyttelse, som forordningen giver. Dog gælder dette på nuværende tidspunkt i forhold til personoplysninger, der er blevet delt på en lukket profil på internettet. I disse tilfælde vil en person ikke kunne gå til Datatilsynet og klage over, at den pågældendes personoplysninger er blevet delt på en lukket profil.

Formålet med at lade privatpersoner ifalde dataansvar, kan formentligt først og fremmest findes i formålene med den databeskyttelsesretlige regulering og retten til privatlivets fred, jf. afhandlingens kapitel 2. Dernæst kan en undladelse af beskyttelse af fysiske personers personoplysninger, i større eller mindre grad få konsekvenser for de registrerede. Konsekvenserne kan indebære fysisk, materiel eller immateriel skade, som eksempelvis forskelsbehandling, identitetstyveri eller -svig, finansielle tab, skade på omdømme, sociale konsekvenser, begrænsning eller krænkelse af rettigheder med videre.¹²⁸ I C-101/01, Lindqvist blev der offentliggjort helbredsoplysninger. I dag vil det ikke være utænkeligt, at en eventuel kommende arbejdsgiver, foretager en internetsøgning på en ansøger. Hvis arbejdsgiveren finder frem til oplysninger om en ansøger, der afslører et sygdomsforløb, kan arbejdsgiveren, i frygt for at et fremtidigt sygdomsforløb påvirker stillingen, afslå den pågældende ansøger, uanset om dette ellers er i overensstemmelse med gældende ret. Offentliggørelsen af helbredsoplysninger, kan således også få ansættelsesmæssige konsekvenser for den registrerede. I U 2018.1675 Ø blev der offentliggjort oplysninger om strafbare forhold. I sagen, hvor der blev offentliggjort billeder af en mand, der angiveligt havde blottet sig for to unge piger, er det ikke utænkeligt, at disse oplysninger kunne have sociale konsekvenser for manden, samt at disse ville gøre skade på hans omdømme. Der kan med andre ord derfor være mange konsekvenser for de registrerede, ved at få deres personoplysninger offentliggjort. Af den grund og af hensynet til privatlivets fred, kan det være rimeligt at begrænse muligheden for, at privatpersoner frit kan behandle personoplysninger i privat regi.

¹²⁷ Blume, Peter, *Personen som dataansvarlig*, U.2013B.325, s. 327

¹²⁸ Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag, s. 588

6.2 Privatpersoners behandlingsgrundlag

Når en privatpersons behandling af personoplysninger falder uden for undtagelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter, og i stedet bliver omfattet af forordningens anvendelsesområde, betyder det, at der skal foreligge en behandlingshjemmel. For privatpersoner vil der oftest være tale om samtykke efter forordningens artikel 6, stk. 1, litra a eller artikel 9, stk. 2, litra a, eller om legitim interesse som behandlingsgrundlag efter artikel 6, stk. 1, litra f. I praksis betyder det, at den pågældende eksempelvis skal indhente et samtykke fra den registrerede eller foretage en interesseafvejning. Førstnævnte er formentligt nemmere at forholde sig til, hvorimod det kan være næsten umuligt for en privatperson at foretage en korrekt interesseafvejning, da dette kræver en større forståelse af reglerne og fortolkningen heraf.

Hvis en privatperson indhenter samtykke fra den registrerede, til at offentliggøre personoplysninger på internettet, vil dette således være et tilstrækkeligt behandlingsgrundlag. I denne situation skal det dog bemærkes, at et samtykke til hver en tid kan trækkes tilbage i henhold til artikel 7, stk. 3, og at den pågældende person kan være nødsaget til at slette oplysningerne, hvis behandlingen ikke kan baseres på et andet grundlag.

For så vidt angår offentliggørelse af billeder på internettet uden samtykke, meddelte Datatilsynet i 2019 en praksisændring herfor. Siden 2002 har Datatilsynet sondret mellem, hvorvidt der er tale om et situationsbillede eller et portrætbillede i vurderingen af, om et billede kan offentliggøres på internettet. Et situationsbillede er, hvor situationen er det egentlige formål med billedet, som eksempelvis billeder af publikum til en koncert. Et portrætbillede er, hvor formålet med billedet, er at afbilde en bestemt person. Førstnævnte har tidligere været muligt at offentliggøre uden samtykke, da det kan begrundes i en legitim interesse, hvorimod sidstnævnte som udgangspunkt har krævet samtykke fra den registrerede. Siden 2002 har der dog været et markant skift i anvendelsen af internettet, hvor der i dag i høj grad offentliggøres billeder af identificerbare personer på sociale medier. Særligt offentliggøres der situationsbilleder indeholdende identificerbare personer, som eksponeres i højere grad end tidligere. Det ses, at formålene med at offentliggøre henholdsvis situations- og portrætbilleder på sociale medier, ofte flyder sammen. Derfor har Datatilsynet fundet det nødvendigt at ændre praksis på området.

I dag skal spørgsmålet om, hvorvidt et billede kan offentliggøres på internettet uden samtykke bero på en helhedsvurdering af billedet og formålet med offentliggørelsen.¹²⁹ Efter Datatilsynets nye praksis kan billeder med identificerbare personer offentliggøres, hvis der foreligger en legitim interesse, og hvor denne interesse ikke overstiger den registreredes interesser eller rettigheder. I denne situation skal det vurderes, hvilken karakter billedet har, hvor og hvorfor billedet er taget, samt i hvilken sammenhæng det er taget, og herudover også formålet med offentliggørelsen. Afgørende for, om der kan offentliggøres et billede uden samtykke, og hvor det dermed er begrundet i en legitim interesse, er om de personer, der optræder på billedet, ikke med rimelighed kan komme i en situation, hvor de føler sig udstillet, udnyttet eller krænket. Datatilsynet nævner følgende eksempler på billeder, der kan offentliggøres uden samtykke: publikum til en koncert, billeder af besøgende i en zoologisk have, og billeder taget under en fritidsklub eller forenings udfoldelse af aktiviteter. Modsætningsvist nævner Datatilsynet følgende eksempler på billeder, der ikke kan offentliggøres uden samtykke: billeder af besøgende hos lægen, kunder i banken og i fitnesscenteret, besøgende på en bar eller diskotek, samt ansatte i en privat virksomhed eller offentlig myndighed.¹³⁰ Det kan af eksemplerne udledes, at Datatilsynets praksis tillader, at almindelige og harmløse billeder vil kunne offentliggøres, begrundet i en legitim interesse, hvorimod billeder, som indeholder følsomme oplysninger om en person, næppe vil kunne offentliggøres uden samtykke. Alt dette betyder, at i det tilfælde en privatperson bliver omfattet af databeskyttelsesreglerne, skal denne som dataansvarlig være i stand til at foretage en helhedsvurdering og dernæst en interesseafvejning.

6.3 Opsamling

Det er således utvivlsomt, at der opstår særlige problematikker, når privatpersoners behandling af personoplysninger uden videre omfattes af anvendelsesområdet. Risikoen for at de databeskyttelsesretlige regler i praksis ikke overholdes, vil være større, når der er tale om privatpersoner, da de ikke nødvendigvis altid vil være opmærksomme på, at de bliver omfattet af forordningens regler. I den forbindelse vil pågældende personer i mange tilfælde ikke have tilstrækkelig viden om, hvad det betyder at være omfattet, og hvilke forpligtelser, der påhviler dem. Det ses blandt andet i U 2018.1675 Ø, hvor en mor angiveligt ikke var

¹²⁹ *Ændret praksis i forhold til billeder på internettet.* (2019, 26. september). Datatilsynet. Lokaliseret den 14. maj 2021 på <https://www.datatilsynet.dk/presse-og-nyheder/nyhedsarkiv/2019/sep/aendret-praksis-i-forhold-til-billeder-paa-internettet>

¹³⁰ *Billeder på internettet.* Datatilsynet. Lokaliseret den 14. maj 2021 på <https://www.datatilsynet.dk/emner/internet-og-apps/billeder-paa-internettet/>

opmærksom på, at hun ikke måtte offentliggøre billeder af en mand på Facebook, og hvor hun derfor blev dømt til at betale en bøde på 5.000 kr. for ulovlig videregivelse af oplysninger om strafbare forhold. Det faktum, at privatpersoner offentliggør personoplysninger på internettet, uden at være opmærksom på de databeskyttelsesretlige regler kan betyde, at der vil ske en lang række brud på persondatasikkerheden, som enten ikke opdages eller anmeldes. Selvom det derfor kan være praktisk at lade bestemte aktiviteter på de sociale medier, være undtaget fra forordningen, kan det dog fra et rettighedssynspunkt anses for at være problematisk. Hvis der bliver delt personoplysninger om en person på en lukket profil, vil databeskyttelseslovgivningen ikke finde anvendelse, og den registrerede vil derfor ikke have de rettigheder, som forordningen indeholder. Det kan betyde, at selvom en person føler, at vedkommendes privatliv er blevet krænket, vil der databeskyttelsesretligt ikke være mulighed for foranstaltninger.

Kapitel 7 Konklusion

Databeskyttelsesforordningens materielle anvendelsesområde fremgår af artikel 2, stk. 1. Anvendelsesområdet ses generelt at være fortolket bredt, da der i praksis ikke skal meget til, før en databehandling er omfattet. I forordningens artikel 4, nr. 2, gives der eksempler på en sådan databehandling, men da listen ikke er udtømmende, åbner lovgivningen derfor op for et bredere begreb. I sag C-101/01, Lindqvist og C-131/12, Google Spain fastslog EU-domstolen, at begrebet også omfatter offentliggørelse af personoplysninger på internettet.¹³¹ De oplysninger, der offentliggøres, skal dog, for at være omfattet af databeskyttelseslovgivningen, ifalde personoplysningsbegrebet. Det er defineret i forordningens artikel 4, nr. 1, som en enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person. Det er således uden betydning, om den offentliggjorte personoplysning er et navn på en fysisk person, eller om der er tale om et billede eller en video af den pågældende. Det er alene en betingelse, at den pågældende kan identificeres på baggrund af den offentliggjorte oplysning. Det er herudover stort set også uden betydning, hvordan den pågældende identificeres. Det kan enten være ved direkte identificering, hvor personen eksempelvis genkendes ud fra et klart og tydeligt billede. Det kan dog også være indirekte identificering, hvor den pågældende persons ansigt måske er sløret, men hvor et særligt karaktertræk kan medføre, at den pågældende person kan identificeres. Enhver person er beskyttet efter de databeskyttelsesretlige regler, uanset vedkommendes køn, alder, statsborgerskab, mentale sundhed, økonomi med videre.

Til det materielle anvendelsesområde foreligger der i artikel 2, stk. 2 en række undtagelser. For at en databehandling kan undtages efter stk. 2, er det en forudsætning, at den i første omgang er omfattet af stk. 1. En af de undtagelser findes i artikel 2, stk. 2, litra c og omhandler databehandling, som foretages som en rent personlig eller familiemæssig aktivitet. I forordningens præambelbetragtning nr. 18 forudsættes det, at for at en aktivitet kan være personlig eller familiemæssig, skal den være uden forbindelse til en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet. Det kan ifølge præambelbetragtningen være en korrespondance, føring af en adressefortegnelse, men som noget nyt kan det også være sociale netværksaktiviteter og onlineaktiviteter. Tanken med en sådan undtagelse var, ved direktivets tilblivelse, at undtage aktiviteter som havde karakter af dagbogsoptegnelser og private e-mails.¹³²

¹³¹ C-101/01, Lindqvist, præmis 25
C-131/12, Google Spain, præmis 26

¹³² Næsberg-Andersen, Ayo: *Børn, forældre og deling af personoplysninger på sociale netværk – et sammenstød imellem persondataretten og menneskerettighederne*, Juristen nr. 4/2017, s. 133

I C-212/13, Ryneš fastslog EU-domstolen, at hvis en privatperson monterer et TV-overvågningssystem på taget af en bolig, og hvor kameraet helt eller delvist filmer den offentlige vej, kan denne aktivitet ikke være omfattet af undtagelsen.¹³³ Et andet eksempel på hvor undtagelsen ikke kunne finde anvendelse er i C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy. EU-domstolen fastslog, at der ikke kunne være tale om aktiviteter forbundet med den enkelte borgers privatliv og familieliv, når databehandlingen bestod i at indsamle oplysninger, og gøre dem offentligt tilgængelig for et ubestemt antal personer.¹³⁴ Undtagelsen skal ses i lyset af databeskyttelseslovgivningens formål om, at sikre et højt beskyttelsesniveau af fysiske personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder, og herunder retten til respekt for privatlivets fred og retten til beskyttelse af personoplysninger. Derfor skal undtagelsen fortolkes strengt, således det kun strengt nødvendige, undtages fra forordningens anvendelsesområde.¹³⁵ Med andre ord kan der udledes et mønster i EU-domstolens praksis, hvor der ikke skal meget til, før en aktivitet, ikke kan undtages efter artikel 2, stk. 2, litra c om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter.

For så vidt angår spørgsmålet om en privatpersons offentliggørelse af personoplysninger på internettet, kan undtages som en rent personlig eller familiemæssig aktivitet, kan der er af praksis udledes kriterier, som bliver udslagsgivende i vurderingen. Det er kriterier, som både EU-domstolen, Østre Landsret, og Datatilsynet alle har lagt vægt på i vurderingen af, om en situation kan undtages, eller om den er omfattet af det materielle anvendelsesområde i stk. 1.

Det første kriterium omhandler, den situation, når offentliggørelsen medfører, at personoplysningerne bliver gjort tilgængelige for et ubestemt antal personer. I disse tilfælde har retspraksis vist, at en sådan offentliggørelse ikke kan udgøre en personlig eller familiemæssig aktivitet. I C-101/01, Lindqvist, hvor personoplysninger blev offentliggjort på en hjemmeside, bliver det blandt andet anført, at det ikke alene er de, som kender til hjemmesiden, hvorpå oplysningerne er offentliggjort, der kan tilgå oplysningerne, men alle internetbrugere, der benytter en søgemaskine. Generaladvokaten udtaler i den forbindelse, at undtagelsen finder anvendelse, når aktiviteten er fortrolig på en sådan måde, at formålet med aktiviteten er, at den forbliver i den pågældendes personlige eller familiemæssige sfære. Det betyder, at en aktivitet, der indebærer offentliggørelse af personoplysninger til et ubestemt antal personer, ikke kan henføres til B. Lindqvists personlige sfære. EU-domstolen fastslog

¹³³ C-212/13, Ryneš, præmis 33

¹³⁴ C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy, præmis 44

¹³⁵ C-25/17, Jehovas Vidner, præmis 37, C-212/13 og Ryneš, præmis 27-28

derfor, at undtagelsen ikke fandt anvendelse.¹³⁶ I C-345/17, Sergejs Buivids blev en videofilm offentliggjort på Youtube, hvor alle brugere kunne se og dele den pågældende video. EU-domstolen fastslog, at der var ubegrænset adgang til videoen, hvorfor der var tale om offentliggørelse til ubestemt antal personer. Af samme grund som i C-101/01, Lindqvist kunne databehandlingen ikke undtages. I U 2018.1675 Ø, Blotteren, blev der offentliggjort oplysninger om strafbare forhold for et stort antal personer. Opslaget, hvori der indgik personoplysninger, blev delt i en gruppe med 9.000 medlemmer, og på vedkommendes egne åbne Facebook-profil med over 2.000 venner. Herudover blev opslaget delt over 1.000 gange. Østre Landsret fandt, at den som i sagen omhandlede offentliggørelse, var sket til flere tusinde personer, hvorfor der ikke kan være tale om en aktivitet, som kan undtages fra forordningen. I Datatilsynets sag j.nr. 2019-31-2536, Hestehandel, fandt Datatilsynet, at opslagene på den åbne Facebook-profil var delt med en bred og ubestemt kreds af personer, og herunder i hvert fald 1.000 Facebook-venner. Modsætningsvist betyder alt dette, at for at en behandling af personoplysninger kan være omfattet af undtagelsen, skal der være tale om, at oplysningen alene deles med en bestemt gruppe af personer. Omfanget af denne gruppe kendes dog endnu ikke, og må fastlægges nærmere gennem retspraksis. Begrundelsen for et sådant kriterium må være, at begrebet 'ubestemt antal personer' ikke kan dække over personer, som har en personlig eller familiemæssig relation til vedkommende, der har delt oplysningerne. Dermed vil der ikke være tale om en aktivitet, som forbliver i den personlige sfære. Hvis en offentliggørelse af personoplysninger på internettet til et ubestemt antal personer, kunne undtages fra forordningens anvendelsesområde, ville der være en stor risiko for, at retten til beskyttelse af personoplysninger og retten til privatlivets fred, ville blive krænket.

Det andet kriterium omhandler, den situation, hvor en databehandling kan kategoriseres som erhvervmæssig eller kommerciel. I overensstemmelse med forordningens præambelbetragtning nr. 18, vil sådanne aktiviteter ikke kunne undtages som en personlig eller familiemæssig aktivitet. I Datatilsynets sag j.nr. 2019-31-2536, Hestehandel, fandt Datatilsynet, at opslagene på Facebook-profilen, havde en nær tilknytning til den indklagedes virksomhed, og at de udsprang af den verserende retssag mellem den indklagedes virksomhed og klageren. Der var således tale om en databehandling, der relaterede sig til en forretningsforbindelse, og som af den grund ikke kunne undtages som en personlig eller familiemæssig aktivitet. I Datatilsynets sag j.nr. 2019-31-2538, Bloggen, fandt Datatilsynet, at

¹³⁶ C-101/01, Lindqvist, præmis 47-48

Forslag til afgørelse fra Generaladvokat A. Tizzano til sag C-101/01, Lindqvist, præmis 32

behandlingen kunne undtages fra anvendelsesområdet, da offentliggørelsen var sket som led i den indklagedes personlige eller familiemæssige sfære. Der blev lagt vægt på, at vedkommende ikke tjente penge på den omhandlede hjemmeside, hvorfor der dermed ikke var en økonomisk interesse i at offentliggøre de omhandlede personoplysninger. Tjener en person penge på en aktivitet, vil dette tale for, at der er tale om en forbindelse til en erhvervsmæssig eller kommerciel aktivitet. Det kan dog ikke alene på denne baggrund antages, at blot fordi aktiviteten ikke sker med gevinst for øje, kan den undtages, da blandt andet frivilligt arbejde kan være omfattet af anvendelsesområdet.¹³⁷

Det sidste og tredje kriterium omhandler, at der skal foretages en interesseafvejning mellem de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder. Det er således en afvejning af på den ene side retten til privatlivets fred, og på den anden side særligt ytringsfriheden. Disse to rettigheder kan komme i konflikt med hinanden, og det skal derfor vurderes i den konkrete situation, om det er hensynet til privatlivets fred eller hensynet til ytringsfriheden, som vægter højest. Denne afvejning bliver i særdeleshed relevant, hvis databeskyttelsesreglerne ikke finder anvendelse på en databehandling, fordi den eksempelvis er undtaget efter artikel 2, stk. 2, litra c, og hvor det potentielt medfører en krænkelse af retten til privatlivets fred. I Datatilsynets sag j.nr. 2019-31-2287, Kommunemedarbejderne, fandt Datatilsynet, at den offentliggjorte lydoptagelse på Youtube, kunne undtages fra anvendelsesområdet. Datatilsynet begrundede dette med, at offentliggørelsen var sket som led i ytringen om forholdet mellem en borger og en myndighed, samt at ytringerne indgik som en del af meningstilkendegivelserne. Kommunemedarbejderne blev i sagen opfattet som repræsentanter for myndigheden, hvorfor kritikken omhandler kommunen og ikke medarbejderne som fysiske personer. Det ses derfor, at Datatilsynet vægter hensynet, til at ytre sig højere i sagen, end hensynet til medarbejderne, som opfattede lydoptagelsen som chikane. I C-345/17, Sergejs Buivids, ønsker Buivids at henlede samfundets opmærksomhed på, hvad der efter hans opfattelse er en ulovlig handlemåde. EU-domstolen fastslog, at databehandlingen ikke kunne undtages, men at det var op til den forelæggende ret at vurdere, om tilfældet kunne undtages, såfremt ytringsfriheden ved en interesseafvejning vægter tungest.¹³⁸ I Datatilsynets sag j.nr. 2019-31-2538, Bloggen, fandt Datatilsynet, at databehandlingen kunne undtages som en rent personlig eller familiemæssig aktivitet.

¹³⁷ Justitsministeriet, *Ofte stillede spørgsmål - frivillige foreningers behandling af personoplysninger*, 2018, s. 2 og 10

¹³⁸ C-345/17, Sergejs Buivids, præmis 45 og 69

Datatilsynet lagde vægt på, at hjemmesiden, hvorpå oplysningerne blev offentliggjort, havde karakter af en blog, hvor ytringerne var egne holdninger og formidling af viden på bestemte fagområder. Datatilsynet anså de pågældende oplysninger som værende af harmløs karakter, og at der i øvrigt var tale om sædvanlige og legitime aktiviteter. Hensynet til at ytre sine personlige holdninger og meningstilkendegivelser blev i sagen vægtet højere, da de offentliggjorte oplysninger, ikke var af en sådan karakter, at de kunne have en negativ indvirkning på klagerens privatliv. Det ses dermed, at ytringer og holdninger kan undtages som en rent personlig eller familiemæssig aktivitet, hvis hensynet hertil vejer tungere end hensynet til privatlivets fred, som det er tilfældet i ovenstående sager. Hvis der er tale om følsomme personoplysninger, vil hensynet til privatlivets fred imidlertid i de fleste tilfælde dog veje tungere end hensynet til at offentliggøre sine personlige meningstilkendegivelser. Interesseafvejningen sker som led i en helhedsvurdering af den konkrete sag.

Når det skal vurderes, om der er tale om en 'offentliggørelse' af personoplysninger, som kan undtages efter artikel 2, stk. 2, litra c, er det en forudsætning, at offentliggørelsen ikke er sket til et ubestemt antal personer. Der opstår i den forbindelse en problematik, når offentliggørelse sker for en lukket gruppe, men som dog alligevel kan have et stort antal medlemmer, eller hvis offentliggørelsen sker på en lukket profil med et stort antal venner. Offentliggørelsen vil således ikke opfylde det først opstillede kriterium om offentliggørelse til ubestemt antal personer. Det betyder dog ikke, at blot fordi der ikke er tale om et ubestemt antal personer, at den person, der får sine personoplysninger offentliggjort, ikke kan føle sig krænket på sin ret til privatlivets fred. Den øvre grænse for, hvor mange personer, der må have adgang til oplysningerne, før der ikke længere er tale om en rent personlig eller familiemæssig aktivitet, er således svær at fastsætte. Artikel 29-gruppen har tidligere udtalt, at et stort antal kontakter, som vedkommende ikke kender personligt, kan være en indikation på, at undtagelsen ikke vil finde anvendelse. Er der derimod foretaget en klar selektion af hvilke personer, der har adgang til de pågældende oplysninger, kan det indikere, at undtagelsen vil finde anvendelse.

Artikel 29-gruppen anfører endvidere, at privatpersoner der offentliggør personoplysninger på en åben profil, hvor oplysningerne bliver tilgængelige for alle brugere, vil ifalde dataansvar. En stor del af disse privatpersoner bliver dermed dataansvarlige, uden at de nødvendigvis er bevidste herom. Det gælder blandt andet, når en privatperson opretter en fanside på Facebook, som er offentligt tilgængelig, jf. C-210/16, Wirtschaftsakademie. I sagen blev en privatperson som administrator af fansiden fælles dataansvarlig med Facebook, da personen

sammen med Facebook afgjorde til hvilket formål, og med hvilke hjælpemidler oplysningerne blev behandlet.

Når en privatperson bliver dataansvarlig, betyder det, at den pågældende har ansvaret for, at den pågældende databehandling sker i overensstemmelse med lovgivningen. Det betyder, at der pålægges et ansvar for at sikre, at der foreligger hjemmel til behandlingen, at de registreredes rettigheder iagttages, at behandlingssikkerheden overholdes, og at behandlingen i øvrigt foretages i overensstemmelse med behandlingsprincipperne i forordningens artikel 5. Det er et stort ansvar at pålægge privatpersoner. De vil i mange situationer ikke vide, at de ifalder et dataansvar, eller have den fornødne viden om, hvad det indebærer at være dataansvarlig. At lade privatpersoner blive dataansvarlige, kan på sin vis komme i konflikt med formålet med undtagelsen om rent personlige eller familiemæssige aktiviteter. Det kan indikere, at persondataretten er blevet for bred, og ikke har tilpasset sig den moderne informationsteknologi.¹³⁹ Hvis privatpersonerne i de fleste tilfælde ikke lever op til deres dataansvar, vil der blive skabt en illusion om, at der foreligger databeskyttelse, selvom reglerne i virkeligheden ikke efterleves. Der skal dog være en form for begrænsning af privatpersoners behandling af personoplysninger, da der ellers ville være en risiko, for at andre personers grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder ville blive krænket. Uden en sådan begrænsning, vil vedkommende ikke kunne klage til Datatilsynet, og vil ikke kunne påberåbe sig forordningens beskyttelse.

En af de mange forpligtelser, der påhviler den dataansvarlige, når denne offentliggør personoplysninger på internettet, er blandt andet at sikre behandlingshjemmel. Hvis en privatperson offentliggør et billede på internettet, skal vedkommende enten have samtykke fra den registrerede, eller være i stand til at foretage en korrekt interesseafvejning. Ved en korrekt interesseafvejning, skal den pågældende privatperson foretage en helhedsvurdering af billedet og overveje formålet med offentliggørelsen. På den ene side skal vægtes interessen for offentliggørelsen, og på den anden side skal de registreredes interesser vægtes. Hvis sidstnævnte interesser vægtes højere, eksempelvis fordi der er tale om et billede af registrerede i et venturum hos lægen, vil billedet ikke kunne offentliggøres uden samtykke. Afgørende er således, at de personer, der optræder på billeder, ikke med rimelighed kan føle sig udstillet, udnyttet eller krænket. Denne vurdering er ligeledes et stort ansvar at pålægge privatpersoner.

¹³⁹ Blume, Peter, *Personen som dataansvarlig*, U.2013B.325, s. 326

Litteraturliste

Bøger

- Blume, Peter. (2018). *Den nye persondataret* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Blume, Peter. (2009). *Juridisk Metodelære* (5. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Blume, Peter. (2017). *Persondataretlige grundfigurer - strejftog i den nye persondataret* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Blume, Peter. (2020). *Persondataretten kilder og metode*. Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Blume, Peter. (2019). *Personen i persondataretten* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Blume, Peter. (2010). *Persondataretten – nu og i fremtiden* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Evald, Jens. (2020). *Juridisk teori, metode og videnskab* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Gram, Mortensen, Bent Ole, m.fl. (2020). *Dansk persondataret* (1. udg.). Ex Tuto Publishing.
- Høilund, Dorte. (2018). *Persondataret* (2. udg.). Hans Reitzels Forlag.
- Munk-Hansen, Carsten. (2017). *Den juridiske løsning - introduktion til juridisk metode* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Munk-Hansen, Carsten. (2018). *Retsvidenskabsteori* (2. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Nielsen, Kristian Korfits. & Lotterup, Anders. (2020). *Databeskyttelsesforordningen og Databeskyttelsesloven - med kommentarer* (1. udg.). Jurist- og Økonomforbundets Forlag.
- Dall, Nis Peter m.fl. (2018). *Persondataforordningen - en håndbog for praktikere*. (2. udg.). Ex Tuto Publishing
- Schamburg-Müller, Sten m.fl. (2020). *Juraens verden – metoder, retskilder og discipliner* (1. udg.). DJØF Forlag.

Artikler

- Fenger, Niels: *EU-domstolens generaladvokat*, Juristen nr. 2/2014
- Nielsen, Jesper Løffler, *Cookies og internetmarkedsføring - regulering og (manglende) håndhævelse*, U 2010B.319
- Blume, Peter, *Personen som dataansvarlig*, U.2013B.325
- Blume, Peter & Herrmann, Janne Rothmar: *Se mig på nettet - om privatlivets ufred på sociale netværk og street view*, Juristen nr. 4/2010
- Næsborg-Andersen, Ayo: *Børn, forældre og deling af personoplysninger på sociale netværk – et sammenstød imellem persondataretten og menneskerettighederne*, Juristen nr. 4/2017

- Birk, Helle. (2016, 13. maj). *Når det private bliver offentligt*. Berlingske.

Love

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF
Forkortes: **databeskyttelsesforordningen**
- Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46 EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger
Forkortes: **databeskyttelsesdirektivet**
- Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger
Forkortes: **databeskyttelsesloven**
- Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger
Forkortes: **persondataloven**

Lovforarbejder

- Justitsministeriets betænkning nr. 1565 af 24. maj 2017, Databeskyttelsesforordningen – og de retlige rammer for dansk lovgivning, del 1 - bind 1
- L 68, Forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger, FT 2017-18 tillæg A

Retspraksis

Afgørelser fra den Europæiske Unions Domstol

- Domstolens Dom af 13. maj 2014 sag C-131/12, Google Spain
- Domstolens Dom af 14. september 2000 sag C-369/98, Fisher
- Domstolens Dom af 19. oktober 2016 sag C-582/14, Breyer
- Domstolens Dom af 11. december 2014 sag C-212/13, Ryneš
- Domstolens Dom af 6. november 2003 sag C-101/01, Lindqvist
- Domstolens Dom af 10. juli 2018 sag C-25/17, Jehovas Vidner
- Domstolens Dom af 16. december 2008 sag C-73/07, Satakunnan Markkinapörssi Oy og Satamedia Oy
- Domstolens Dom af 16. december 2008 sag C-345/17, Sergejs Buivids
- Domstolens Dom af 5. juni 2018 sag C-210/16, Wirtschaftsakademie

Generaladvokatens forslag til afgørelse

- Forslag til afgørelse fra Generaladvokat A. Tizzano til sag C-101/01, Lindqvist, fremsat d. 19. september 2002
- Forslag til afgørelse fra Generaladvokat E. Sharpston til sag C-345/17, Sergejs Buivids, fremsat d. 27. september 2018

Afgørelser fra den danske domstol

- U.2018.1675 Ø, Ø.L.D. af 29. januar 2018
- U.2011.2343 H, H.D. af 27. maj 2011

Afgørelser fra Datatilsynet

- DT, j.nr 2019-31-2287, publiceret på Datatilsynet.dk d. 4. august 2020
- DT, j.nr. 2019-31-2536, publiceret på Datatilsynet.dk d. 13. juli 2020
- DT, j.nr. 2019-31-2538, publiceret på Datatilsynet.dk d. 9. september 2020

Afgørelser fra Folketingets ombudsmand

- FOB, j.nr. 2002-3930-303 (vedhæftet som bilag)

Vejledninger

- Article 29 Data Protections Working Party, opinion 4/2007 *on the concept of personal data*
- Artikel 29-gruppen, udtalelse nr. 5/2009 om internetbaserede sociale netværksaktiviteter
- Justitsministeriet. (2018). *Ofte stillede spørgsmål - frivillige foreningers behandling af personoplysninger*
- Folketingets Ombudsmand, 2011 15-1 *om myndigheder må bruge oplysninger fra åbne Facebook-profiler*, j.nr. 2011-2657-2091

Hjemmesider

- <https://www.datatilsynet.dk>
- <https://ordnet.dk>
- <https://www.berlingske.dk>
- <https://www.karnovgroup.dk>

Andet

- Karnov Group. (2020). Karnovs noter til databeskyttelsesforordningen